

# Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

**fennia**  
Henki-Fennia



# Sisällys

<b>Toimitusjohtajan katsaus .....</b>	<b>4</b>
<b>Hallituksen toimintakertomus .....</b>	<b>5</b>
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia .....	5
Vuoden merkittävimmät tapahtumat .....	5
Vakuutustoiminta .....	6
Sijoitustoiminta .....	6
Tulos .....	7
Yritysjohdo ja henkilöstö .....	8
Palkitseminen .....	8
Konsernirakenne .....	9
Riskien- ja vakavaraisuuden hallinta .....	9
Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus .....	9
Näkymät alkaneella tilikaudella .....	9
Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä .....	9
<b>Tilinpäätös .....</b>	<b>10</b>
Tuloslaskelma .....	10
Tase .....	11
Rahoituslaskelma .....	13
<b>Tilinpäätöksen liitetiedot .....</b>	<b>14</b>
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet .....	14
Konserniyhtiöt 31.12.2023 .....	19
Tunnuslukujen laskentakaavat .....	20
Tilinpäätöksen tunnusluvut .....	21
Emoyhtiön sijoitusjakauma käyvin arvoin .....	22
Emoyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle .....	23
Riskit sekä riskien -ja vakavaraisuuden hallinta .....	24
<b>Tuloslaskelman ja taseen liitteet .....</b>	<b>38</b>
Vakuutusmaksutulo .....	38
Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo .....	38
Maksetut korvaukset .....	39
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely .....	40
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan netto- tuotosta .....	41
Liikekuluerittelyt .....	41
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero emoyhtiö .....	43
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero konserni .....	44
Kiinteistösijoitukset .....	45
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset .....	46
Sijoitukset konserni- ja omistusyhteisyrittäisiin .....	47

Merkittävimmät osakeomistukset, muut sijoitukset .....	47
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset .....	50
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset .....	59
Oma pääoma .....	60
Velat ja vakavaraisuus .....	60
Vakuudet ja vastuusitoumukset .....	61
Lähipiirilainat ja -liiketoimet.....	62
Konsernia koskevat liitetiedot .....	62
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	63
Tilintarkastuskertomus Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian yhtiökokoukselle.....	64
<b>Hallinto.....</b>	<b>69</b>
Hallitus .....	69
Tilintarkastajat .....	69
Henkivakuutusliiketoiminnan johtoryhmä .....	70
Lääkärit.....	70

# Toimitusjohtajan katsaus

Vuonna 2023 markkinatilanne oli edellisvuosien tapaan haastava. Sota Ukrainassa ja Lähi-Idän epävakaas heijastuivat globaaliin talouteen. Suomessa talous oli taantumassa ja kustannusten ja korkojen nousu vaikutti myös asiakkaidemme taloudelliseen tilanteeseen ja sijoitushalukkuuteen. Tuloksemme kuitenkin parani edellisvuoteen verrattuna ja vakavaraisuutemme pysyi vahvana.

Vuoden 2023 alussa merkittävä osa Henki-Fennian työntekijöistä siirtyi osittaisessa liikkeen luovutuksessa konsernin emoyhtiö Fennian puolelle ja tämän jälkeen entistä enemmän palveluja tuotetaan samoissa yksiköissä. Uusi rakenne liittyy henkivakuutusliiketoiminnan toiminnallisesti tiiviimmin yhteen emoyhtiön kanssa.

Teimme Handelsbankenin kanssa keväällä 2023 sopimuksen, jolla Henki-Fennia ostaa Handelsbankenin henkivakuutusliiketoiminnan. Kannansiirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 jälkimmäisellä puolikkaalla. Handelsbankenista siirtyvät sijoitus-, eläke- ja lainaturvavakuutukset tukevat henkivakuutuksen kasvutavoitteitamme. Kehitimme toimintavuoden aikana henkivakuutusliiketoiminnan tuotteita, järjestelmiä ja toimintamalleja kilpailukyvyyn parantamiseksi ja toiminnan sujuvoittamiseksi.

Globaalit kriisit ja poliittiset taistelut, toimintaympäristön jatkuva muutos sekä maailmantalouden heikkous tekevät tulevaisuudesta arvaamattoman. Talouden kehitysnäkymät vuodelle 2024 ovat haastavat, mikä voi vaikuttaa myös Henki-Fennian maksutuloon ja sijoitusten kehitykseen. Inflaation hidastuminen ja korkojen alentuminen voivat kuitenkin toteutuessaan auttaa taloutta kasvu-uralle.

Fennian missio on olla olemassa elämää ja yrittämistä varten. Visiomme on olla vetovoimaisin, vastuullinen toimija. Tahdomme tuottaa asiakkaillemme entistä enemmän arvoa ja parempaa asiakaskokemusta. Tavoitteenamme on tarjota kasvavaa merkitystä asiakkaille, kasvattaa toimialan paras vakuutusosaaminen sekä tehdä kannattavaa ja vastuullista liiketoimintaa. Toimintaympäristön ollessa jatkuvassa muutoksessa näiden tavoitteiden saavuttamiseksi riittää tekemistä myös tulevina vuosina.

Henki-Fennia täytti syksyllä 25 vuotta. Olemme olemassa asiakkaitamme ja heidän tarpeitaan varten, ja haluankin kiittää heitä tähänastisesta matkastamme. Kiitos myös fennialaisille ja yhteistyökumppaneillemme, jotka auttavat meitä palvelemaan asiakkaitamme jatkossakin parhaalla mahdollisella tavalla.

**Johanna Ahvenainen**  
Toimitusjohtaja



# Hallituksen toimintakertomus

## Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on henkivakuutusyhtiö, joka tarjoaa yksityishenkilöille, yrityksille ja yhteisöille henkivakuutuksia, eläkevakuutuksia, säästö- ja sijoitusvakuutuksia sekä kapitalisaatiosopimuksia.

Henki-Fennia on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian tytäryhtiö 100 prosentin omistusosuudella. Henki-Fennian konserniin kuului tilikauden päättyessä kaksi (2) yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistusosuus oli 88 prosenttia.

Henki-Fennian tulos parani edellisvuoteen verrattuna. Merkittävimpänä tekijänä tuloksen parantumiseen oli sijoitustoiminnan hyvä nettotuotto tappiollisen edellisvuoden jälkeen. Operatiivisen liiketoiminnan kannattavuus säilyi vakaalla tasolla. Vuonna 2023 Henki-Fennia ei harjoittanut vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua liitännäistoimintaa.

## Vuoden merkittävimmät tapahtumat

Vuoden 2023 alussa merkittävä osa Henki-Fennian työntekijöistä siirtyi osittaisessa liikkeen luovutuksessa konsernin emoyhtiö Fennian puolelle. Fenniaan siirtyi mm. asiakkuuksissa, ICT-kehityksessä sekä vakuutuspalveluissa toimivaa henkilöstöä. Henki-Fennia ostaa jatkossa Fennialta näihin osa-alueisiin liittyvät palvelut kuten on jo aiemmin tehty mm. talouden, henkilöstöhallinnon sekä sisäisen tarkastuksen palveluiden osalta.

Henki-Fennian liiketoiminta kehittyi myönteisesti. Sijoitusvakuutusten ja kapitalisaatiosopimusten maksutulo kasvoi noin 82 % edellisvuoteen verrattuna. Yhtenä merkittävänä tekijänä tähän oli yhteistyön aloittaminen uuden vakuutusten jakelukanavan kanssa. Eläkevakuutusten maksutuloon vaikutti asiakasyritysten haastava taloudellinen tilanne, ja maksutulo laski tämän vuoksi hieman edellisvuodesta. Riskihenkivakuutusten maksutulo kasvoi noin 3 % edellisvuoteen verrattuna vuoden 2022 lopulla lanseeratun lainaturvavakuutuksen myötä.

Vuoden 2023 aikana Henki-Fennian tuotteita, ICT-järjestelmiä ja toimintamalleja kehitettiin kilpailukyvyyn parantamiseksi ja toiminnan sujuvoittamiseksi.

Vakuutuskorvausten määrä kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna johtuen erityisesti säästömuotoisten vakuutusten takaisinostoista. Riskihenkivakuutuskorvausten määrä kasvoi hieman edellisvuodesta.

Henki-Fennia teki Handelsbankenin kanssa keväällä 2023 sopimuksen, jonka perusteella Henki-Fennia ostaa Handelsbankenin Suomen henkivakuutusliiketoiminnan sisältäen sijoitus-, eläke- ja lainaturvavakuutukset. Kannansiirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 loppupuolella. Kauppa tukee Fennian henkivakuutusliiketoiminnan kasvutavoitteita.

## Vakuutustoiminta

Henki-Fennian kokonaismaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen oli 249,7 miljoonaa euroa (162,6 milj. euroa). Yhtiön maksutulosta riskihenkivakuutuksia oli 23,3 miljoonaa euroa (22,7 milj. euroa), sijoitusvakuutuksia ja kapitalisaatiosopimuksia 193,9 miljoonaa euroa (106,6 milj. euroa) ja eläkevakuutuksia 33,8 miljoonaa euroa (34,7 milj. euroa)

Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo oli 215,5 miljoonaa euroa (126,6 milj. euroa), ja niiden osuus yhtiön maksutulosta oli 85,8 prosenttia (77,2 %). Maksutulo jatkuvamaksuisista vakuutuksista oli 57,4 miljoonaa euroa (58,0 milj. euroa), ja sen osuus kokonaismaksutulosta oli 22,9 prosenttia (35,4 %).

Maksetut korvaukset olivat 118,4 miljoonaa euroa (110,9 milj. euroa). Takaisinostoja oli 56,7 miljoonaa euroa (47,7 milj. euroa). Säästösummien eräntymiset olivat 2,1 miljoonaa euroa (5,4 milj. euroa). Eläkkeitä maksettiin 42,4 miljoonaa euroa (42,5 milj. euroa) ja henkivakuutuskorvauksia 11,4 miljoonaa euroa (10,3 milj. euroa).

Liikekulut olivat 17,4 miljoonaa euroa (15,6 milj. euroa). Yhtiön liikekustannussuhde oli 88,5 prosenttia (78,1 %), kun tunnusluvussa huomioidaan sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoituskohteina olevien sijoitusrahastojen palkkionpalautukset. Liikekustannussuhdanteen heikkeneminen johtuu merkittävästä osin Handelsbankenin vakuutuskannan hankkimiseen liittyvistä integraatiokuluista.

Yhtiön tulokseen sidottujen vakuutussäästöjen kokonaistuottotaso vaihteli tilikauden 1,2 ja 4,5 prosentin välillä vakuutuslajista riippuen. Myönnettyt asiakashyvitykset olivat 1,8 miljoonaa euroa, joista 1,7 miljoonaa euroa rahoitettiin aikaisemmin muodostunutta tulevien lisäetujen vastuuta käyttämällä.

Henki-Fennian vakavaraisuusaste oli alustavien laskelmien mukaan 226,0 prosenttia (175,2 %). Henki-Fennialla ei ole vastuuvelan laskennassa käytössä siirtymäsäännöksiä.

### Henkivakuutus konsernin tunnusluvut

		2023	2022	2021
Vakuutusmaksutulo	M€	251,1	164,0	169,3
Liikekustannus kuormitustulosta	%	103,1	88,9	85,0
Liikevoitto/-tappio	M€	25,6	9,9	29,0
Kokonaistulos	M€	95,6	-107,7	-0,2
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		7	50	52

## Sijoitustoiminta

Yhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto kirjanpidossa oli 102,3 miljoonaa euroa (-139,4 milj. euroa), josta sijoitussidonnaisten vakuutusten nettotuoton osuus oli 84,5 miljoonaa euroa (-137,2 milj. euroa). Vertailukauteen verrattuna mm. kasvaneet myyntivoitot, pienentyneet myyntitappiot, pienemmät arvonalennukset sekä arvonorotusten oikaisut parantavat sijoitustoiminnan nettotuottoa. Sijoitustaseen käyvän arvon mukainen tuotto oli 15,6 miljoonaa euroa (0,7 milj. euroa) sisältäen sijoitustoiminnan 36,6 miljoonan euron (-118,3 milj. euroa) nettotuoton

sekä vastuuvelan -21,0 miljoonan euron (119,0 milj. euroa) markkinaehtoisen tuoton. Sekä sijoitusomaisuuden että vastuuvelan tuottoon vaikuttaa markkinoiden korkokehitys. Vastuuvelan tuotto on positiivinen korkojen noustessa, vastuuvelan nykyarvon pienentyessä. Korkojen laskiessa vaikutus on päinvastainen. Sijoitustoiminnan tavoite on tuottaa vakaata sijoitustaseen tuottoa taseen molemmat puolet huomioiden. Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin oli 6,2 prosenttia (-16,0 %). Vastuuvelan tuottoon luetaan yhtiön merkittävää korkoriskiä aiheuttavat vastuuvelan osat, jotka yhtiön hallitus on asettanut sijoitustoiminnan tavoitteeksi vuodelle 2023.

Sijoitusten käypä arvo oli vuoden lopussa 613,3 miljoonaa euroa (619,2 milj. euroa). Joukkolainojen ja pitkän koron rahastosijoitusten osuus sijoituskannasta oli 72,2 prosenttia (65,6 %) sekä rahamarkkinasijoitusten ja talletusten osuus 20,2 prosenttia (32,1 %). Osakkeiden, osakerahastosijoitusten ja pääomarahastojen osuus oli 1,0 prosenttia (5,8 %), kiinteistösijoitusten osuus 5,5 prosenttia (5,6 %) sekä lainasaamisten ja muiden sijoitusten osuus 1,2 prosenttia (-10,0 %). Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat nousivat ollen 1 756 miljoonaa euroa (1 541 milj. euroa).

Fenniassa ja Henki-Fenniassa on käytössä ALM-tasehallintastrategia. Tämän johdosta yhtiöt suojaavat aktiivisesti markkinaehtoisen vastuuvelkansa arvonmuutoksia korkojohdannaisilla. Korkosuojausten tavoitteena on varmistaa pitkän vastuuvelan tuottovaateen saavuttaminen ja pienentää markkinakorkojen muutoksen epäsuotuisaa vaikutusta yhtiön markkinaehtoiseen tulokseen ja vakavaraisuusasemaan.

Korkosuojaukset on toteutettu kirjanpidollisesti suojaavina. Suojaavien johdannaisten arvonmuutoksia ei kirjata tulosvaikutteisesti suojauksen ollessa tehokkuuslaskennan määrittelemissä rajoissa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita koko vuoden 2023 ajan. Henki-Fenniassa vastuuvelan kiinteän osan suojausaste asetetaan alle 100 prosentin tasoon vastuuvelan tulevien lisäetujen vastakkaisen korkoherkkyyden huomioimiseksi. Kiinteän osan suojausaste oli Henki-Fenniassa 67 prosenttia vuonna 2023, mikä vastasi noin 100 prosentin suojausastetta koko vastuuvelalle. Johdannaissopimukset on toteutettu hyvän luottoluokituksen omaavien vastapuolten kanssa. Johdannaissopimuksissa markkina-arvon muutoksia vastaan vaihdetaan vakuutta päivittäin.

## Henkivakuutuksen tunnusluvut

		2023	2022	2021
Kokonaispääoman tuotto	%	14,9	-14,4	0,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	M€	36,6	-118,3	-12,0
Sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	6,2	-16,0	-1,5

## Tulos

Konsernin liikevoitto oli 25,6 miljoonaa euroa (9,9 milj. euroa) ja yhtiön liikevoitto oli 26,4 miljoonaa euroa (7,7 milj. euroa). Yhtiö on purkanut aiemmin tehtyä korkotäydennystä 7,8 miljoonaa euroa (8,3 milj. euroa) ja tulevien lisäetujen vastuuta 1,7 miljoonaa euroa (1,4 milj. euroa). Korkotäydennysvastuun määrä oli vuoden 2023 lopussa 70,7 miljoonaa euroa (78,5 milj. euroa).

## Yritysjohto ja henkilöstö

Tilikauden aikana hallitukseen kuuluivat jäseninä Alexander Schoschkoff (puheenjohtaja), Pasi Laaksonen (varapuheenjohtaja), Sanna Elg ja Mika Manninen ajanjaksolla 1-3/2023 sekä Michaela Motzkin-Niemi ja Harri Pärssinen ajanjaksolla 4-12/2023.

Hallitus piti kertomusvuoden aikana yhteensä 10 kokousta. Jäsenten läsnäolo prosentti oli 93 prosenttia.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Johanna Ahvenainen.

Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 7 henkilöä (50).

## Palkitseminen

Fenniassa palkitsemisen lähtökohtana on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä konsernin ja konserniyhtiöiden lyhyen ja pitkän aikavälin etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Palkitsemisjärjestelmät perustuvat ennalta määriteltyjen, konsernin strategisista tavoitteista johdettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi konsernille on laadittu palkitsemisperiaatteet (ml. palkkapolitiikka). Fennia-konsernin Palkitsemisen periaatteet -asiakirjassa ja sitä täydentävissä ohjeissa määritellään fennialaisten palkan ja palkkioiden määräytymisen periaatteet. Fenniassa palkitsemisperiaatteet ja palkkapolitiikka nähdään kokonaisuutena, johon vaikuttavat mielenkiintoisen ja riittävän haastavan tehtäväkentän lisäksi hyvä johtaminen, henkilöstöedut, koulutus- ja kehittymismahdollisuudet ja rahallinen palkitseminen. Palkitsemisperiaatteista ja palkkapolitiikasta selviää myös se, miten jokainen fennialainen voi itseään ja omaa toimintaansa kehittämällä vaikuttaa palkkakehitykseensä, ja mitkä ovat palkka- ja palkkioasioihin liittyvät vastuut yhtiössä.

Palkitsemisjärjestelmien rakentamisessa ja kehittämisessä huomioidaan konsernin sekä yhtiön liiketoimintastrategia, tavoitteet ja arvot, ja yhtiön pitkän aikavälin etu sekä riskienhallinta. Lisäksi huomioidaan yhtiön liiketoiminnan jatkuvuus ja harjoittaminen ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmissä on muun muassa ennalta määrätty palkkiomaksimit, jotka rajoittavat palkkion enimmäismäärän ja force majeure -ehto, joka antaa hallitukselle oikeuden järjestelmien muuttamiseen kesken kauden, jos yhtiön taloudellinen asema on vaarantunut tai olosuhteet ovat muutoin muuttuneet merkittävästi. Palkkioista päätettäessä noudatetaan ”yhden yli” -periaatetta eli päätöksentekijänä palkitsemisasiossa on pääsääntöisesti palkittavan henkilön esihenkilön esihenkilö.

Fennia-konsernin palkitsemisessa kiinnitetään huomiota myös siihen, että palkitseminen houkuttelee uusia työntekijöitä ja sitouttaa henkilöstöä, kannustaa henkilöstöä vastuulliseen toimintaan ja edistää hyvän hallintotavan mukaisesti toimimista. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi tuotteiden vastuullisuus, asiakastyytyväisyys, asiakas- ja palveluprosessien sujuvuus ja säännöstenmukaisuus. Palkitsemiseen ei oikeuta toiminta, jossa on rikottu sääntelyvelvoitteita, Fennia-konsernin periaatteita tai ohjeita tai toimittu eettisten toimintatapojen vastaisesti.



## Konsernirakenne

Henki-Fennian konserniin kuului tilikauden päättyessä kaksi (2) yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistusosuus oli 88 prosenttia.

## Riskien- ja vakavaraisuuden hallinta

Henki-Fennian riskienhallinnan perustana toimii Fennian konserniyhtiöiden hallituksissa vahvistetut riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet. Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu ns. kolmen linjan malliin, jota on tarkemmin kuvattu riskienhallintaa koskevassa liitetiedossa.

Henki-Fennian riskien- ja vakavaraisuuden hallintaa ja seuranta koskevien tehtävien valmistelu, ohjaaminen, koordinointi ja tiedon välittäminen toteutetaan konsernitasoisesti emoyhtiön riskienhallinta, compliance ja aktuaarit -toiminnossa. Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa hoitaa konsernitasoinen tasehallintakomitea (ALCO).

Sijoitustoiminta perustuu yhtiön hallituksen hyväksymään ALM-suunnitelmaan, jossa määritellään muun muassa sijoitusallokaatio ja sijoitustoiminnan käytännön toimijoiden vastuut ja valtuudet. Sijoitusallokaatiota määrättäessä otetaan huomioon yhtiön riskinkantokyky.

Riskeistä sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta on laadittu tilinpäätöksen liitetieto, jossa on selvitetty Henki-Fennian merkittävimmät riskit sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan yleiset periaatteet.

## Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus

Henki-Fennian vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus julkaistaan viimeistään 5.4.2024 Fennian verkkosivuilla.

## Näkymät alkaneella tilikaudella

Henki-Fennian operatiivisen tuloksen vuonna 2024 arvioidaan olevan samalla tasolla vertailuvuoden kanssa. Tulokseen vaikuttaa erityisesti Handelsbanken transaktioon liittyvät migraatiokulut. Pääomamarkkinoiden kehitys vaikuttaa merkittävästi kaikkien Fennia-konsernin yhtiöiden tuloksiin.

## Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Henki-Fennian voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023 ovat 133.394.260,28 euroa, josta tilikauden voittoa on 19.424.357,04 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiön voitonjakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 20.000.000,00 euroa ja voitonjakokelpoisiin varoihin jätetään 113.394.260,28.

# Tilinpäätös

## Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Vakuutustekninen laskelma</b>				
<b>Vakuutusmaksutulo</b>				
Vakuutusmaksutulo	251 097 182,94	164 032 034,24	251 097 182,94	164 032 034,24
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 408 265,06	-1 383 639,24	-1 408 265,06	-1 383 639,24
	249 688 917,88	162 648 395,00	249 688 917,88	162 648 395,00
<b>Sijoitustoiminnan tuotot</b>	100 955 569,76	59 716 664,94	101 552 086,91	63 170 800,50
<b>Sijoitusten arvonorotus</b>	92 676 459,27	45 242 500,19	92 676 459,27	45 242 500,19
<b>Korvauskulut</b>				
Maksetut korvaukset	-118 485 308,07	-110 959 908,34	-118 485 308,07	-110 959 908,34
Jälleenvakuuttajien osuus	119 533,00	-873,00	119 533,00	-873,00
	-118 365 775,07	-110 960 781,34	-118 365 775,07	-110 960 781,34
Korvausvastuu muutos				
Korvausvastuun kokonaismuutos	-11 982 165,99	1 655 230,51	-11 982 165,99	1 655 230,51
	-11 982 165,99	1 655 230,51	-11 982 165,99	1 655 230,51
Korvauskulut yhteensä	-130 347 941,06	-109 305 550,83	-130 347 941,06	-109 305 550,83
<b>Vakuutusmaksuvastuun muutos</b>				
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos	-178 342 039,64	108 527 389,86	-178 342 039,64	108 527 389,86
	-178 342 039,64	108 527 389,86	-178 342 039,64	108 527 389,86
<b>Liikekulut</b>	-17 440 230,68	-15 569 132,09	-17 440 230,68	-15 569 132,09
<b>Sijoitustoiminnan kulut</b>	-58 259 242,36	-127 978 209,41	-59 690 457,28	-129 281 087,33
<b>Sijoitusten arvonorotusten oikaisu</b>	-33 110 079,85	-116 344 836,56	-33 110 079,85	-116 344 836,56
Vakuutustekninen tulos	25 821 413,32	6 937 221,10	24 986 715,55	9 088 478,74
<b>Muu kuin vakuutustekninen laskelma</b>				
<b>Muut tuotot</b>				
Sijoituspalvelutoiminnan tuotot				
Muut	16,81	24 906,38	16,81	24 906,38
<b>Muut tuotot yhteensä</b>	16,81	24 906,38	16,81	24 906,38
<b>Muut kulut</b>				
Sijoituspalvelutoiminnan kulut				
Liikearvon poisto	-240 663,00	-240 663,00	-240 663,00	-240 663,00
Muut	-24 421,87	-1 349,03	-24 421,87	-1 349,03
<b>Muut kulut yhteensä</b>	-265 084,87	-242 012,03	-265 084,87	-242 012,03
Voitto varsinaisesta toiminnasta	25 556 345,26	6 720 115,45	24 721 647,49	8 871 373,09
<b>Tilinpäätössiirrot</b>				
Poistoeron muutos	45 794,39	18 647,86		
<b>Tuloverot</b>				
Tilikauden verot	-298 271,90	-996 927,61	-298 271,90	-996 927,61
Aikaisempien tilikausien verot	-1 211 547,68	479 233,74	-1 211 547,68	479 233,74
Laskennalliset verot	-4 667 963,03		-4 505 973,56	1 504 420,69
<b>Yhteensä</b>	-6 177 782,61	-517 693,87	-6 015 793,14	986 726,82
<b>Vähemmistöosuudet</b>			-11 831,75	10 183,98
<b>Tilikauden voitto</b>	19 424 357,04	6 221 069,44	18 694 022,60	9 868 283,89

# Tase 31.12.2023

## Vastaavaa

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>				
Muut pitkävaikutteiset menot	5 090 370,45	3 571 690,07	5 090 370,45	3 571 690,07
Liikearvo	240 663,00	481 326,00	240 663,00	481 326,00
Ennakkomaksut	252 995,69	756 863,32	252 995,69	756 863,32
<b>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</b>	<b>5 584 029,14</b>	<b>4 809 879,39</b>	<b>5 584 029,14</b>	<b>4 809 879,39</b>
<b>Sijoitukset</b>				
<b>Kiinteistösijoitukset</b>				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	26 478 509,64	29 746 854,30	21 109 197,72	24 218 138,49
Kiinteistösijoitusrahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	2 044 125,14	2 286 234,12		
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäyksiltä	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75
	32 793 483,53	36 303 937,17	25 380 046,47	28 488 987,24
<b>Muut sijoitukset</b>				
Osakkeet ja osuudet	185 517 785,21	237 064 708,54	185 517 785,21	237 064 708,54
Rahoitusmarkkinavälineet	324 739 539,77	302 755 358,75	324 739 539,77	302 755 358,75
Kiinnelainasaamiset	0,00	800 000,00	0,00	800 000,00
	510 257 324,98	540 620 067,29	510 257 324,98	540 620 067,29
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>543 050 808,51</b>	<b>576 924 004,46</b>	<b>535 637 371,45</b>	<b>569 109 054,53</b>
<b>Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset</b>	<b>1 751 947 225,32</b>	<b>1 538 621 864,45</b>	<b>1 751 947 225,32</b>	<b>1 538 621 864,45</b>
<b>Saamiset</b>				
<b>Ensivakuutustoiminnasta</b>				
Vakuutuksenottajilta	717 824,49	877 988,29	717 824,49	877 988,29
Jälleenvakuutustoiminnasta	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	95 148 270,19	67 428 318,69	94 026 370,23	67 425 959,66
Laskennalliset verosaamiset	5 092 571,97		5 092 571,97	
<b>Saamiset yhteensä</b>	<b>100 958 666,65</b>	<b>68 306 306,98</b>	<b>99 836 766,69</b>	<b>68 303 947,95</b>
<b>Muu omaisuus</b>				
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>				
Koneet ja kalusto	0,00	109 129,84	0,00	109 129,84
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	12 412,27	0,00	12 412,27
	0,00	121 542,11	0,00	121 542,11
Rahat ja pankkisaamiset	22 720 094,60	30 037 034,14	22 857 667,77	30 151 377,53
<b>Muu omaisuus yhteensä</b>	<b>22 720 094,60</b>	<b>30 158 576,25</b>	<b>22 857 667,77</b>	<b>30 272 919,64</b>
<b>Siirtosaamiset</b>				
Korot ja vuokrat	4 259 061,07	4 345 055,29	4 259 061,07	4 345 055,29
Muut siirtosaamiset	7 480 598,78	2 866 203,43	7 480 598,78	2 867 370,52
<b>Siirtosaamiset yhteensä</b>	<b>11 739 659,85</b>	<b>7 211 258,72</b>	<b>11 739 659,85</b>	<b>7 212 425,81</b>
<b>Vastaava yhteensä</b>	<b>2 436 000 484,07</b>	<b>2 226 031 890,25</b>	<b>2 427 602 720,22</b>	<b>2 218 330 091,77</b>



## Vastattavaa

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Oma pääoma</b>				
Osakepääoma	27 751 007,87	27 751 007,87	27 751 007,87	27 751 007,87
Ylikurssirahasto	10 723 286,95	10 723 286,95	10 723 286,95	10 723 286,95
Hallituksen käyttövarat	8 409,40	8 409,40	8 409,40	8 409,40
Edellisten tilikausien voitto	113 961 493,84	127 740 424,40	104 104 895,04	114 236 611,15
Tilikauden voitto	19 424 357,04	6 221 069,44	18 694 022,60	9 868 283,89
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>171 868 555,10</b>	<b>172 444 198,06</b>	<b>161 281 621,86</b>	<b>162 587 599,26</b>
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>				
Poistoero	0,00	45 794,39		
<b>Vähemmistöosuudet</b>			<b>352 356,25</b>	<b>340 524,50</b>
<b>Vakuutustekninen vastuovelka</b>				
Vakuutusmaksuvastuu	330 567 657,66	351 386 343,20	330 567 657,66	351 386 343,20
Korvausvastuu	147 979 027,71	152 253 216,57	147 979 027,71	152 253 216,57
	<b>478 546 685,37</b>	<b>503 639 559,77</b>	<b>478 546 685,37</b>	<b>503 639 559,77</b>
<b>Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka</b>				
Vakuutustekninen vastuovelka	1 755 015 580,15	1 539 598 500,12	1 755 015 580,15	1 539 598 500,12
<b>Velat</b>				
Jälleenvakuutustoiminnasta	1 017 945,96	959 745,80	1 017 945,96	959 745,80
Laskennalliset verovelat	9 760 535,00		11 478 201,50	1 879 655,95
Muut velat	17 160 125,04	5 070 241,29	17 278 932,70	5 048 658,48
<b>Velat yhteensä</b>	<b>27 938 606,00</b>	<b>6 029 987,09</b>	<b>29 775 080,16</b>	<b>7 888 060,23</b>
<b>Siirtovelat</b>	<b>2 631 057,45</b>	<b>4 273 850,82</b>	<b>2 631 396,43</b>	<b>4 275 847,89</b>
<b>Vastattava yhteensä</b>	<b>2 436 000 484,07</b>	<b>2 226 031 890,25</b>	<b>2 427 602 720,22</b>	<b>2 218 330 091,77</b>

# Rahoituslaskelma

## Epäsuora rahoituslaskelma

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>				
Voitto varsinaisesta toiminnasta ennen satunnaisia eriä	19 378 562,65	6 202 421,58	18 705 854,35	9 878 467,87
Oikaisut				
Vakuusteknisen vastuuvelan muutos	190 324 205,63	-110 182 620,37	190 324 205,63	-110 182 620,37
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	-51 096 478,80	135 092 549,67	-51 035 329,96	134 376 321,44
Suunnitelman mukaiset poistot	1 153 946,99	1 056 954,30	2 319 596,17	2 537 406,57
Muut oikaisut	-8 204 854,36	37 102 434,53	-8 366 581,88	35 040 445,17
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	151 555 382,11	69 271 739,71	151 947 744,31	71 650 020,68
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten vähennys/lisäys	-27 674 887,61	-54 150 395,11	-26 554 179,59	-54 162 707,82
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	9 824 244,37	-35 035 020,96	9 962 976,76	-36 389 286,20
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	133 704 738,87	-19 913 676,36	135 356 541,48	-18 901 973,34
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-9 137 650,75	836 861,91	-9 137 912,70	836 597,72
Maksetut välittömät verot	-5 414 497,63	4 199 087,12	-5 414 497,63	3 587 725,82
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>	<b>119 152 590,49</b>	<b>-14 877 727,33</b>	<b>120 804 131,15</b>	<b>-14 477 649,80</b>
<b>Investointien rahavirta</b>				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-128 183 263,12	71 796 551,13	-129 811 574,01	68 884 778,20
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	23 520 287,72	-37 421 602,57	23 520 287,71	-34 890 316,06
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 806 554,63	-518 843,60	-1 806 554,63	-518 843,60
<b>Investointien rahavirta</b>	<b>-106 469 530,03</b>	<b>33 856 104,96</b>	<b>-108 097 840,93</b>	<b>33 475 618,54</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>				
Maksetut osingot	-20 000 000,00	-20 000 000,00	-20 000 000,00	-20 000 000,00
Rahoituksen rahavirta	-20 000 000,00	-20 000 000,00	-20 000 000,00	-20 000 000,00
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-7 316 939,54</b>	<b>-1 021 622,37</b>	<b>-7 293 709,78</b>	<b>-1 002 031,26</b>
Rahavarat tilikauden alussa	30 037 034,14	31 058 656,51	30 151 377,53	31 153 408,79
Rahavarat tilikauden lopussa	22 720 094,60	30 037 034,14	22 857 667,77	30 151 377,53
Rahavarojen muutos	-7 316 939,54	-1 021 622,37	-7 293 709,76	-1 002 031,26

# Tilinpäätöksen liitetiedot

## Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

### Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintameno välinen erotus jaksetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaeä merkitään hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvonmuutoksia ei ole kirjattu. Liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuteen liittyvät arvonalentumiset kirjataan tulokseen.

Lainasaamiset ja talletukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti enintään alkuperäiseen hankintameno saakka käyvän arvon noustessa.

Korkojohdannaisia käytetään (muun kuin sijoitussidonnaisten) markkinaehtoisesta vastuuelan sekä valtionlainojen korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan yhtiön riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaisia on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina. Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvonmuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonmuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisten negatiivinen arvonmuutos ylittää suojattavan markkinaehtoisesta vastuuelan positiivisen arvonmuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin. Korkojohdannaisista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perusteella tilikauteen kohdistuvat korot. Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jaksetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Johdannaissopimuksia käytetään myös sijoitussalkkujen suojaukseen valuutta-kurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon suojausta. Kirjanpidollisesti johdannaisia kuitenkin käsitellään pääasiassa ei-suojaavina, vaikka johdannaisten toimivat tehokkaina suojauksina. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta ja raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi. Ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmalle tuotoksi tai kuluksi.



## Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä tietojärjestelmien suunnittelumenot ja lisäksi taseeseen on aktivoitu liikearvo. Ne ja kalusto esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Aktivoinneista kirjataan arvonalennuksia, mikäli aktivoinnin ei voida enää katsoa tuottavan tuloa vastaisuudessa.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon.

## Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hankintamenosta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan tasapoistoin. Arvioidut poistoajat ovat keskimäärin seuraavat:

- Tietojärjestelmien suunnittelumenot..... 3-10 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot..... 3-10 vuotta
- Liikearvo..... 10 vuotta
- Toimisto-, liike- ja teollisuusrakennukset..... 20-50 vuotta
- Rakennusten ainesosat..... 10-20 vuotta
- Autot ja IT-laitteet..... 3-5 vuotta
- Muut toimistokalusteet..... 7 vuotta

## Sijoitusten arvonorotukset

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti.

## Sijoitusten käypä arvo

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään korkeintaan markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kohteet arvioidaan kassavirtaan perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Kiinteistösijoitusten vuosittaiseen käyvän arvon määrittämiseen osallistuu ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija ja yhtiön omat asiantuntijat.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin kurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa.

Johdannaisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinanoteeraukseen perustuen tai sen puuttuessa tilinpäätöspäivän swap-markkinanoteerauksista johdettuihin diskontto- ja termiinikorkokäyriin sekä tilinpäätöspäivän valuuttakursseihin perustuen.

Saamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

## Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot on muutettu euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemia tilinpäätöspäivän viitekurseja. Sekä tilikauden aikana, että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin.

## Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elossa. Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluksi. Yhtiön koko henkilöstö kuuluu lisäksi maksuperusteiseen lisäeläkevakuutukseen, joka on otettu Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fenniasta.

## Tilinpäätössiirtojen kertymä ja laskennallisen veron käsittely

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ja konsernitalinpäätöksessä laskennalliset verovelat kirjataan kokonaisuudessaan, ja saaminen siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan se pystytään hyödyntämään. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettua verokantaa.

## Henkivakuutuksen vastuuelka

Vastuuelkaa laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita. Vakuutusmaksuvastuu sisältää riskivakuutusten maksusiirtovastuuta. Sijoituksien arvonkehitykseen sidottujen vakuutusten (sijoitussidonnaiset vakuutukset) vastuuelka on sijoitusten käypä arvo eikä näihin liity laskuperustekorkoa. Muiden vakuutusten osalta vastuuelka lasketaan vakuutuskohtaisesti ja käytettävä laskuperustekorko vaihtelee seuraavasti:

- Yksilöllisissä henki- ja eläkevakuutuksissa käytettävä laskuperustekorko on välillä 1-4,5 prosenttia, koron määrä riippuu vakuutuksen alkamisajankohdasta.
- Kapitalisaatiosopimusten laskuperustekorko on välillä 0-1,5 prosenttia, koron määrä riippuu sopimuksen alkamisajankohdasta ja kohderyhmästä.
- Ryhmäeläkevakuutuksen laskuperustekorko on 0-3,5 prosenttia.

Laskuperustekorkovaatimuksen täyttämiseksi vastuovelkaa on täydennetty aiemmissa tilinpäätöksissä. Korkotäydennysvastuu 31.12.2023 oli noin 70,7 miljoonaa euroa. Täydennysten ansiosta vuotuinen sijoitustoiminnalle tuleva vähimmäistuottovaade laskuperustekorkoisen vakuutuskannan osalta on 1,0 prosenttia arviolta 13 vuoden ajaksi.

## Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutusyhtiön on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottamien ylijäämien mukaan jaettavaan lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamasta ylijäämästä tulee palauttaa lisäetuina kyseisille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät tätä estä.

Henki-Fennian tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä vähintään tuotto, joka säästövakuutusten osalta vastaa 12 kuukauden Euriborin ja eläkevakuutusten osalta Saksan valtion 10 vuoden joukkovelkakirjalainan tuottoa. Lisäetujen jakamisessa otetaan huomioon vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella.

Vakuutuksen kokonaiskorolla tarkoitetaan vakuutussopimuksen laskuperustekorron ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävien lisäetujen yhteismäärää. Hyvitettävien lisäetujen määrään vaikuttaa sopimuksen laskuperustekorron taso. Kun yhtiön saama sijoitusten nettotuotto on matala, alennetaan lisäetujen tasoa. Tällöin vakuutusten, joiden laskuperustekorko on matala, kokonaiskorko voi jäädä pienemmäksi kuin vakuutusten, joiden laskuperustekorko on korkea. Kun sijoitusten nettotuotto on korkea, voivat vakuutukset, joilla on matala laskuperustekorko, saada suurempaa kokonaiskorkoa kuin vakuutukset, joilla on korkea laskuperustekorko.

Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen, minkä johdosta sijoitustuotoista syntyneitä ylijäämiä voidaan jaksottaa annettavaksi lisäetuina kyseiselle vakuutusryhmälle tulevina vuosina.

Lisäetujen tasoa rajoittavat omistajan asettamat pääoman tuottovaatimukset sekä yhtiön vakavaraisuustavoite. Vakavaraisuustavoite asetetaan sellaiseksi, että kaikki lainsäätäjän edellyttämät vakavaraisuusrajat ylittyvät ja että yhtiön on mahdollista ottaa riskiä sijoitustoiminnassa siinä määrin kuin vakavaraisuuden ylläpito, vastuvelan tuottovaade ja omistajan tuottovaade edellyttävät.

Henki-Fennian hallitus päättää vakuutuksille annettavista lisäeduista vuosittain. Etukäteen vahvistettujen lisäetujen määrää voidaan kuitenkin muuttaa myös kesken vuoden, mikäli vakavaraisuus tai yleinen markkinatilanne sitä edellyttävät.

Riskihenkivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien ja työkyvyttömyysturvien osalta nimetyille vakuutusryhmille korotettujen korvaussummien muodossa.

Lisäetutavoitteet eivät ole sitovia, eivätkä ne ole osa yhtiön ja vakuutusnottajan välistä vakuutussopimusta. Lisäetutavoitteet ovat voimassa toistaiseksi ja yhtiö pidättää itsellään oikeuden lisäetutavoitteiden muuttamiseen.



## Kohtuusperiaatteen toteutuminen vuonna 2023

Henki-Fennian antamat lisäedut vuonna 2023 vastaavat yhtiön kohtuusperiaatteessaan asettamia tavoitteita. Vakuutuksille annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Lisäetuja annettaessa otetaan huomioon yhtiön vakavaraisuusasema ja korkotasoa.

Pitkään jatkuneesta erittäin matalasta korkotasosta johtuen yhtiö on siirtänyt aiempina vuosina osan tuloksestaan korkotäydennysvastuuseen käytettäväksi tulevana vuosina laskuperustekorona kustantamiseen. Tilinpäätöksessä 31.12.2023 ei tehty uutta siirtoa korkotäydennysvastuuseen. Korkotäydennysvastuuta purettiin suunnitelman mukaisesti.

Uusien eläkevakuutusten laskuperustekorko on ollut jo useiden vuosien ajan matala (0 - 1 prosenttia). Lisäetujen jatkuvuuden turvaamiseksi vuoden 2017 tuloksesta siirrettiin 3,8 miljoonaa euroa tulevien lisäetujen vastuuseen käytettäväksi 0 ja 1 prosentin laskuperustekorona eläkevakuutusten lisäetujen kustantamiseen. Vuonna 2023 hyvitetystä lisäkoroista on kustannettu 0,8 miljoonaa euroa tulevien lisäetujen vastuuta purkamalla.

Korkotasoa pysyi pitkään alhaalla ennen vuoden 2022 nousua. Vuonna 2023 korkotasoa pysyi korkealla tasolla. Vuonna 2023 kaikissa laskuperustekorokoisissa vakuutuksissa kokonaiskorko ei saavuttanut tuottotavoitetta, mutta pitkällä aikavälillä tarkasteltuna Henki-Fennian hyvittäminen kokonaiskorko on ylittänyt selvästi tuottotavoitteen. Lisäetujen jakamisessa on otettu huomioon paitsi sopimuksen laskuperustekorko, myös vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Tästä johtuen eläkevakuutuksille hyvittämä kokonaiskorko on ollut korkeampi kuin säästövakuutuksille hyvittämä korko. Alla on taulukko Henki-Fennian hyvittämistä kokonaiskoroista vuonna 2023:

### Korkotuottoisten vakuutusten vuotuiset kokonaiskorot 2023

Laskuperustekorko	Yksilöllinen säästövakuutus	Yksilöllinen eläkevakuutus	Ryhmäeläkevakuutus	Kapitalisaatio-sopimus
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	
2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
2,00 %			2,00 %	
1,50 %	1,50 %			1,50 %
1,00 %	1,40 %	1,80 %	1,80 %	1,20 %
0,00 %			1,80 %	1,20 %

Riskihenkivakuutuksista syntyneitä ylijäämiä jaetaan riskivakuutuksille vahinkotapahtuman yhteydessä maksettavina lisäsummina. Vuonna 2023 maksetut lisäsummat, 0,9 miljoonaa euroa, kustannettiin edellisessä tilinpäätöksessä tehtyä tulevien lisäetujen vastuuta purkamalla. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 0,6 miljoonaa euroa.

## Konsernitilinpäätös

Henki-Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki sellaiset tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuuserille kohdistettu konserniaktiiva poistetaan kyseisen käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti. Kohdistamatta jäänyt konserniliikearvo on loppuun poistettu.

Konserniin kuului vuoden 2023 lopussa kaksi (2) yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistusosuus oli 88 prosenttia.

## Konserniyhtiöt 31.12.2023

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät seuraavat tytäryhtiöt:

- Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
- Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
- Munkinseudun Kiinteistö Oy

# Tunnuslukujen laskentakaavat

## Yleiset tunnusluvut

**Vakuutusmaksutulo** = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta.

**Liikekustannussuhde (% kuormitustulosta) =**

+ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta  
+ korvausten selvittelykulut  
kuormitustulo

**Liikekustannussuhde ( % taseen loppusummasta) =**

+ kokonaisliikekulut  
aloittavan taseen loppusumma

**Kokonaistulos** = liikevoitto (tappio) +/- taseen ulkopuolisten arvostuserojen muutos

**Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin (%) =**

+/- liikevoitto tai tappio  
+ rahoituskulut  
+ perustekorkokulu  
+/- sijoitusten arvostuserojen muutos  
+ taseen loppusumma  
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka  
+/- sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan vakuutuksille vuoden aikana hyvitettyä takuukorkoa lisätyn/vähennettynä mahdollisilla takuukoron täydennysvastuun muutoksilla.

**Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin (%)**

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

**Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä** = Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä.

## Tilinpäätöksen tunnusluvut <sup>1)</sup>

Luvut ovat tuhatta euroa	2023	2022	2021	2020	2019
<b>Tulosanalyysi</b>					
Vakuutusmaksutulo	249 689	162 648	168 304	159 868	239 945
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut	101 428	-137 213	225 559	78 399	182 032
Maksetut korvaukset	-118 366	-110 961	-106 489	-105 648	-177 716
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	-189 491	111 207	-243 423	-98 022	-179 771
Liikekulut	-17 440	-15 569	-14 752	-14 572	-15 566
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	25 820	10 113	29 198	20 025	48 924
Muut tuotot ja kulut	-265	-217	-252	-253	-245
Liikevoitto	25 555	9 896	28 946	19 772	48 679
Lisäedut	-833	-1 025	-671	-1 474	-481
Voitto ennen varauksia ja veroja	24 722	8 871	28 275	18 298	48 198
Verot	-6 016	987	-5 950	-3 463	-10 756
Vähemmistöosuudet	-12	10	9	8	16
Konsernin voitto tilikaudelta	18 694	9 868	22 334	14 843	37 457
<b>Kokonaisvakuutusmaksutulo</b>	<b>249 689</b>	<b>162 648</b>	<b>169 615</b>	<b>160 941</b>	<b>240 966</b>
<b>Liikekustannussuhde kuormitustulosta</b>	<b>100,5 %</b>	<b>88,9 %</b>	<b>85,0 %</b>	<b>93,9 %</b>	<b>101,1 %</b>
<b>Liikekustannussuhde taseen loppusummasta</b>	<b>0,84 %</b>	<b>0,77 %</b>	<b>0,75 %</b>	<b>0,84 %</b>	<b>1,0 %</b>
<b>Kokonaistulos</b>	<b>95 644</b>	<b>-107 690</b>	<b>-260</b>	<b>57 357</b>	<b>63 328</b>
<b>Kokonaispääoman tuotto</b>	<b>14,9 %</b>	<b>-14,4 %</b>	<b>0,4 %</b>	<b>7,1 %</b>	<b>8,3 %</b>

<sup>1)</sup> Tunnusluvut on tulosanalyysia lukuun ottamatta laskettu emoyhtiön luvuista.

## Emoyhtiön sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma <sup>8)</sup>		31.12.2022 % <sup>10)</sup>
	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%	
<b>Korkosijoitukset yhteensä</b>	<b>571,6</b>	<b>93,2</b>	<b>610,7</b>	<b>98,6</b>	<b>571,6</b>	<b>93,2</b>	<b>98,6</b>
Lainasaamiset <sup>1)</sup>	4,6	0,8	5,4	0,9	4,6	0,8	0,9
Joukkovelkakirjalainat	442,9	72,2	406,3	65,6	442,9	72,2	65,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset <sup>2)</sup>	124,1	20,2	198,9	32,1	124,1	20,2	32,1
<b>Osakesijoitukset yhteensä</b>	<b>6,0</b>	<b>1,0</b>	<b>35,7</b>	<b>5,8</b>	<b>6,0</b>	<b>1,0</b>	<b>5,8</b>
Noteeratut osakkeet <sup>3)</sup>	1,5	0,3	20,9	3,4	1,5	0,3	3,4
Pääomasijoitukset <sup>4)</sup>	1,3	0,2	2,1	0,3	1,3	0,2	0,3
Noteeraamattomat osakkeet <sup>5)</sup>	3,1	0,5	12,6	2,0	3,1	0,5	2,0
<b>Kiinteistösijoitukset yhteensä</b>	<b>33,7</b>	<b>5,5</b>	<b>34,8</b>	<b>5,6</b>	<b>33,7</b>	<b>5,5</b>	<b>5,6</b>
Suorat kiinteistösijoitukset	26,4	4,3	25,0	4,0	26,4	4,3	4,0
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	7,4	1,2	9,8	1,6	7,4	1,2	1,6
Muut sijoitukset yhteensä	2,0	0,3	-62,0	-10,0	2,0	0,3	-10,0
Hedge-rahastosijoitukset <sup>6)</sup>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset <sup>7)</sup>	2,0	0,3	-62,0	-10,0	2,0	0,3	-10,0
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>613,3</b>	<b>100,0</b>	<b>619,2</b>	<b>100,0</b>	<b>613,3</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>
Johdannaisten vaikutus <sup>9)</sup>					0,0		
<b>Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä</b>	<b>613,3</b>	<b>100,0</b>	<b>619,2</b>	<b>100,0</b>	<b>613,3</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>
<b>Jvk-salkun modifioitu duraatio</b>	<b>2,8</b>		<b>2,0</b>				

<sup>1)</sup> Sisältää kertyneet korot.

<sup>2)</sup> Sisältää kertyneet korot, rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat.

<sup>3)</sup> Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle.

<sup>4)</sup> Sisältää kertyneet korot Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset.

<sup>5)</sup> Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt.

<sup>6)</sup> Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta.

<sup>7)</sup> Sisältää johdannaisten ja erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin.

<sup>8)</sup> Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen.

<sup>9)</sup> Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

<sup>10)</sup> Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.



## Emoyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin <sup>8)</sup>		Sitoutunut pääoma <sup>9)</sup>		Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle			
	2023 milj. €	2023 milj. €	2023 %	2022 %	2021 %	2020 %	2019 %	
<b>Korkosijoitukset yhteensä</b>	<b>25,4</b>	<b>594,7</b>	<b>4,3</b>	<b>-3,8</b>	<b>0,4</b>	<b>0,4</b>	<b>1,5</b>	
Lainasaamiset <sup>1)</sup>	0,3	4,7	7,1	0,0	0,0	-34,6	2,7	
Joukkovelkakirjalainat	20,0	402,0	5,0	-4,9	-0,3	0,8	1,7	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset <sup>2)</sup>	5,1	188,0	2,7	-0,3	-1,6	-0,1	0,9	
<b>Osakesijoitukset yhteensä</b>	<b>4,2</b>	<b>20,9</b>	<b>20,0</b>	<b>-14,4</b>	<b>30,6</b>	<b>16,3</b>	<b>25,2</b>	
Noteeratut osakkeet <sup>3)</sup>	2,5	14,9	16,6	-16,5	27,0	2,0	41,2	
Pääomasijoitukset <sup>4)</sup>	0,1	1,7	4,2	-43,8	39,1	15,2	-14,7	
Noteeraamattomat osakkeet <sup>5)</sup>	1,6	4,3	38,8	1,5	36,6	105,1	5,0	
<b>Kiinteistösijoitukset yhteensä</b>	<b>-2,9</b>	<b>34,6</b>	<b>-8,5</b>	<b>8,8</b>	<b>4,2</b>	<b>2,4</b>	<b>7,6</b>	
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,9	25,1	3,7	9,1	2,9	1,1	7,5	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-2,0	9,5	21,0	7,9	6,9	6,6	8,7	
Muut sijoitukset	9,0	-60,1	-14,9	-298,2	-43,2	120,5	4292,4	
Hedge-rahastosijoitukset <sup>6)</sup>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Muut sijoitukset <sup>7)</sup>	9,0	-60,1	-14,9	-298,2	-43,2	120,5	4292,4	
<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>35,5</b>	<b>590,1</b>	<b>6,0</b>	<b>-15,8</b>	<b>-1,3</b>	<b>6,2</b>	<b>7,8</b>	
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	1,0	0,0						
<b>Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin</b>	<b>36,6</b>	<b>590,1</b>	<b>6,2</b>	<b>-16,0</b>	<b>-1,5</b>	<b>6,0</b>	<b>7,6</b>	

<sup>1)</sup> Sisältää kertyneet korot.

<sup>2)</sup> Sisältää kertyneet korot, rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat.

<sup>3)</sup> Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle.

<sup>4)</sup> Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset.

<sup>5)</sup> Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt.

<sup>6)</sup> Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta.

<sup>7)</sup> Sisältää johdannaiset ja erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin.

<sup>8)</sup> Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

<sup>9)</sup> Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

# Riskit sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinta

## Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta yleisesti

Fennia-konsernin keskeisimmät yhtiöt ovat emoyhtiö Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (jäljempänä Fennia) sekä sen tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia (jäljempänä Henki-Fennia). Fennia-konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan kehikko kuvataan konserniyhtiöiden hallitusten vahvistamissa periaateasiakirjoissa. Keskeisin näistä asiakirjoista on Riskienhallinnan periaatteet, jossa kuvataan sekä riskien-, vakavaraisuuden että tasehallinnan yleiset periaatteet.

Fennia-konsernissa riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla konserniin ja konserniyhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, analysoidaan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan.

Vakavaraisuuden ja taseaseman hallinnalla puolestaan tarkoitetaan strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla määritetään ja ohjataan konserniyhtiöiden ja konsernin riskinottohalukkuutta, riskinottokapasiteettia, pääomapuskureita sekä muita keskeisiä riskinoton rajoituksia.

## Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi

Fennian hallitus konsernin emoyhtiön hallituksena kantaa vastuun riskien-, vakavaraisuuden ja taseaseman hallinnasta ja sen sovittamisesta osaksi konsernin hallintojärjestelmää. Fennian hallituksen vastuulla on varmistaa, että konserniin kuuluvien yhtiöiden erityispiirteet ja konsernin sisäiset yhteydet (mm. sisäiset transaktiot, kaksinkertaiset pääomat, pääomien siirrettävyys ja pääomien käyttö yleensä) tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi.

Fennian ja Henki-Fennian hallitukset valvovat ja ovat vastuussa siitä, että yhtiöt noudattavat konsernin riskienhallinnan periaatteita. Niiden vastuulla on erityisesti varmistaa, että yhtiöissä on toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden riittävällä tavalla järjestetty hallintojärjestelmä, mukaan lukien sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

Muiden konserniyhtiöiden kohdalla Fennia-konsernin riskienhallinnan periaatteita noudatetaan soveltuvin osin. Muut konserniyhtiöt ovat pääosin kiinteistöyhtiöitä.

Riskienhallintaa koskevien tehtävien valmistelua, ohjaamista, koordinoitua ja tiedon välittämistä varten konsernissa toimii riskienhallinnan johtoryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii konsernin riskienhallintajohtaja.

Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa varten kokoontuu konsernitasoinen ALCO-komitea, jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta (ALM-suunnitelma), muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille. Komitean puheenjohtajana toimii Fennian toimitusjohtaja.

Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu kolmen linjan malliin, jossa:

1. Ensimmäisellä linjalla eli liike- ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.
2. Toinen linja vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta ja raportoinnista sekä tukee, seuraa ja arvioi ensimmäisen linjan riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan prosessien implementointia.
3. Kolmannen linjan tehtävänä on varmistaa sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan vaikuttavuus ja tehokkuus.

Kolmen linjan mallissa vastuu riskien-, vakavaraisuuden ja taseen hallinnasta jakautuu seuraavasti eri toimijoiden kesken:

- Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa riskienhallintajärjestelmän luomisesta ja sen asianmukaisesta toteuttamisesta hallituksen päätösten mukaisesti.

- Operatiivinen johto ja liike- ja tukitoiminnot

Kukin liike- ja tukitoiminto vastaa ensisijaisesti päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti, seuraa oman osa-alueensa kokonaisriskiprofiilia (toisen linjan tuella) ja varmistaa konsernin riskienhallinnan dokumentaation mukaisen toiminnan osa-alueellaan.

- Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko määrittelee myös vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoiminnolla on rooli paitsi ensimmäisen myös toisen linjan toimijana. Aktuaaritoiminto osallistuu riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon, erityisesti riskienhallintamenetelmien luomiseen, mutta myös yrityksen oman riski- ja vakavaraisuusarvion toteuttamiseen.

- Riskienhallinta, 2. puolustuslinja

Riskienhallintatoiminnolla on päävastuu toisen linjan tehtävistä, ja se vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta sekä ohjeista ja menettelytavoista. Toiminnon tehtävänä on ylläpitää kokonaisnäkemyksiä konserniyhtiöiden ja konsernin riskiprofiilista ja raportoida siitä yhtiön johdolle. Toiminto myös tukee hallituksen ja toimitusjohtajan sekä liike- ja tukitoimintojen riskien- ja vakavaraisuuden hallintatyötä muun muassa osallistumalla riskienhallintajärjestelmän kehittämiseen ja arvioimalla sen toimivuutta sekä laatimalla analyysejä riskiasemaa koskevan päätöksenteon tueksi.

- Compliance

Compliance-toiminto on organisoitu Riskienhallinta, compliance ja aktuaarit-toimintoon. Compliance -toiminto varmistaa, että toiminnassa noudatetaan sääntelyä, finanssialan itsesääntelyä sekä konsernin sisäisiä ohjeita ja että asiakassuhteissa noudatetaan asianmukaisia menettelytapoja. Se myös tunnistaa ja arvioi säädösmuutosten vaikutuksia, säännösten noudattamisen laiminlyöntiin liittyviä riskejä sekä säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä. Lisäksi compliance edistää säännösten noudattamista ennakoivalla neuvonnalla ja valvonnalla sekä kehittää sisäisiä menettelytapoja, joilla säännösten noudattamista voidaan valvoa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

- Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee konsernia tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on seurata ja arvioida konsernin sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyyttä ja tehokkuutta muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

- yhtiön strategian ja tavoitteiden saavuttaminen
- vakavaraisuuden hallintaprosessin kattavuus ja luotettavuus
- riskienhallinnan tehokkuus
- resurssien käytön taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus
- lakien ja määräysten sekä sisäisten toimintaperiaatteiden, suunnitelmien ja ohjeiden noudattaminen
- informaation oikeellisuus, riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus
- omaisuuden turvaaminen.

Riskienhallinta ja compliance-toiminto on integroitu Fennia-konsernin organisaatioon tavalla, joka varmistaa niiden toiminnan operatiivisen riippumattomuuden. Ne ovat vapaita sellaisista vaikutteista, jotka voisivat vaarantaa niiden tehtävien suorittamisen objektiivisesti, tasapuolisesti ja riippumattomasti. Sisäinen tarkastus puolestaan on sekä ensimmäisen että toisen linjan toiminnoista riippumaton.

## Riskienhallinta

Fennia-konsernissa ”riski” määritellään tapahtumaksi, jolla toteutuessaan on vaikutuksia yhtiön strategian ja liiketoimintatavoitteiden saavuttamiseen. Näin ollen riskitapahtumalla voi olla odotuksiin nähden joko (i) positiivinen tai (ii) ei-toivottu vaikutus.

Konsernin riskienhallinnan strategioiden ja prosessien kokonaisuus jaetaan seuraaviin osa-alueisiin:

### 1. Riskien tunnistaminen ja analysointi

Ensimmäisen puolustuslinjan liike- ja tukitoiminnot tunnistavat ja analysoivat toimintaa ja tavoitteita uhkaavia riskejä sekä vuosisuunnittelun yhteydessä että päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa Fennian riskikartan mukaisesti.

Analysointivaiheessa arvioidaan yksittäisen riskin vaikutukset, todennäköisyydet ja riippuvuudet suhteessa toiminnan tavoitteisiin. Riskien analysoinnin tavoitteena on luoda yhteismitalliset mittarit eri riskeille ja parantaa riskien vertailtavuutta. Riskien analysointi ja vertailu ovat välttämättömiä siksi, että niiden avulla voidaan kohdentaa riskienhallintatoimenpiteet toiminnan kannalta olennaisiin riskeihin.

### 2. Riskien hallinta

Hallintavaiheessa tunnistetut ja analysoidut riskit priorisoidaan ja suunnitellaan hallintatoimenpiteitä, joilla riskejä vältetään, pienennetään, siirretään tai kannetaan. Ensimmäinen puolustuslinja riskien omistajana toteuttaa asianmukaisen riskien hallinnan ja suunnittelee hallintatoimenpiteet.

### 3. Riskien seuranta

Fenniassa toteutetaan sekä kvantitatiivista riskiseurantaa, joka koostuu erilaisista riski-indikaattoreista, että kvalitatiivista riskiseurantaa, johon kuuluvat muun muassa suunniteltujen ja päätettyjen hallintatoimenpiteiden seuraaminen, arvioiminen ja mahdollinen testaaminen. Riskejä seurataan johdonmukaisesti ja niiden tasoa verrata asetettuun riskinottohaluun.

### 4. Riskien raportointi

Fennia-ryhmän, sen yhtiöiden sekä liiketoimintayksiköiden tulee noudattaa riskiraportoinnissa (i) sääntelyä<sup>1</sup> sekä (ii) sisäisiä ohjeita. Riskiraportoinnin tavoitteena on tuottaa luotettavaa, riittävää ja oikea-aikaista tietoa Fennian ja Henki-Fennian hallituksille ja operatiiviselle johdolle Fennia-ryhmän, siihen kuuluvien yksittäisten yhtiöiden tai liiketoimintayksikön riskitasosta. Fennia-ryhmässä riskiraportointi voi olla säännöllistä tai ei-säännöllistä.

---

<sup>1)</sup> Vakuutusyhtiölaki (521/2008). Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2009/138/EY) ja sen perusteella annetut säädökset. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) antamien hallintojärjestelmää koskevien ohjeiden (EIOPA-BoS-14/253) vaatimukset



Edellä kuvattuja riskienhallinnan strategioita ja prosesseja sovelletaan riskienhallinnan helpottamiseksi laaditun riskikartan kaikkiin riskialueisiin, joita ovat

- Liiketoimintariskit
- Vahinkovakuutusriskit
- Henkivakuutusriskit
- Markkinariskit
- Vastapuoliriskit
- Likviditeettiriskit
- Operatiiviset riskit
- Kestävyyseriskit
- ALM-riskit
- Keskittymäriskit
- Maineriskit

## Liiketoimintariskit

Liiketoimintariskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät vakuutusyhtiön strategiaan ja johtuvat vääristä liiketoimintapäätöksistä, liiketoimintapäätösten väärästä tai epäonnistuneesta toteutuksesta tai kyvyttömyydestä sopeuttaa liiketoiminta muuttuviin olosuhteisiin tai tavoiteltavan tulevan tilan mukaiseksi.

Strategialla tarkoitetaan joukkoa pitkän aikavälin suunnitelmia ja toimenpiteitä, joiden avulla vakuutusyhtiö siirtyy nykytilasta toivottuun tulevaan tilaan.

Liiketoimintariskeillä on monta eri ulottuvuutta, ja ne on jaettu seuraaviin ryhmiin:

- Toimintaympäristön muutoksiin liittyviin riskeihin
- Asiakkaisiin liittyviin riskeihin
- Teknologiaan liittyviin riskeihin
- Dataan liittyviin riskeihin
- Tulevaisuuden henkilöstöön liittyviin riskeihin
- Pääomien käyttöön liittyviin riskeihin
- Tuotteisiin ja palveluihin liittyviin riskeihin
- Yritysvastuuseen liittyviin riskeihin.

Liiketoimintariskien hallinnan lähtökohtana on tunnistaa konsernin ja kunkin konserniyhtiön tulevaisuuteen vaikuttavat riskit ja havainnoida erilaisia heikkoja signaaleja sekä arvioida, millä tavoin erilaiset tapahtumat, trendit ja skenaariot vaikuttavat liiketoiminnan kestävyteen ja vakavaraisuusaseman kehitykseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

## Vakuutusriskit

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusyhtiön perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen.

Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan, myynnin ohjaukseen ja riskin hinnoitteluun, eli kyseessä on tappioriski siitä, että tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvat kustannukset ylittävät vakuutuksista saadut vakuutusmaksut. Vakuutusriskeihin sisältyvät myös suurvahinkoriskit.

Vakuutusriskeihin liittyy myös tappioriski, joka johtuu vakuutusteknisen vastuuvelan epäedullisesta arvomuutoksesta. Vastuuvelkariski liittyy vastuuvelan laskennassa tehtyjen oletusten epävarmuuteen ja arvioitujen korvausmäärien, liikekulujen ja näiden kassavirtojen epäedullisiin poikkeamiin toteutuneista kuluista.

Henkivakuutusriskeiksi luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolevuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit) ja erilaiset raukeamisriskit, kuten henkivakuutuksen takaisinostoriski.

Vakuutusteknistä vastuuvelkaa koskevat myös eräät rahoitusmarkkinariskit, kuten inflaatio ja diskonttokorko.

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä ja riskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta (vastuunvalinta), hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen.

Vastuunvalinnalla ohjeistetaan myyntiä ja varmistetaan vakuutustoiminnan kannattavuutta. Vastuunvalintaa hallitaan tutkimalla tilastollisesti aiempia vahinkotapauksia, jotka ovat myös perustana hinnoittelulle. Vastuunvalintaohjeissa määritellään, millaisia riskejä voidaan vakuuttaa ja miten suuria vakuutusmääriä sallitaan.

Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen asettamalla sitä korkeampi hinta, mitä suurempi riski on kyseessä ja päinvastoin. Hinnoittelun lähtökohtana on tietovaraston oikeellisuus ja riittävyys sekä se, että vakuutettava kohde tunnetaan riittävän hyvin. Ainoastaan tältä pohjalta voidaan tehdä asianmukaiset riskianalyysit ja päättää riittävästä vakuutusmaksun tasosta.

Vakuutusehtojen merkitys vakuutusriskin rajoittamisessa on olennainen. Vakuutusehdoissa määritellään muun muassa vakuutussopimuksen kattavuus ja korvausten rajoitukset. Vakuutusriskin hallinnassa on tärkeää, että ei-toivotut riskit suljetaan pois tai rajoitetaan sopimusteitse toivotulle tasolle.

Vastuuvelan laskennassa sovelletaan erilaisia kvantitatiivisia menetelmiä, jotka ovat varausriskin hallinnassa keskeisessä asemassa. Menetelmien lisäksi käytettävien tietojen riittävyys ja laatu sekä niiden hallinta vaikuttavat olennaisesti varausriskin luonteeseen.

Henkivakuutuksessa lainsäädäntö rajoittaa henkivakuutusyhtiön oikeutta korottaa vakuutusmaksuja tai muuttaa sopimusehtoja. Tällöin sopimusten pituus vaikuttaa varausriskin biometrinen riskien tasoon. Mikäli tehdyt oletukset osoittautuvat riittämättömiksi eivätkä

vakuutusmaksut ole muutettavissa, on vastuovelkaa täydennettävä odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Suurilta vahingoilta ja vahinkotapahtumilta suojaudutaan ja niitä hallitaan ottamalla jälleenvakuutuksia. Suurvahinkoriskien hallinnassa on tärkeää, että menevän jälleenvakuutuksen rakenne ja omalle vastuulle jäävä osa riskeistä/vahingoista mitoitetaan vakavaraisuuteen ja vakuutusvelvoitteisiin nähden sopivaksi, jotta tehokas riskinsiirto toteutuu.

Jälleenvakuutuksen käyttöön liittyy liitännäisriskejä, kuten jälleenvakuutuksen saatavuus-, hinta- ja vastapuoliriski. Jälleenvakuutusriskiä ja siihen liittyvää vastapuoliriskiä pienennetään vahinkovakuutustoiminnassa siten, että jälleenvakuuttajaksi hyväksytään vain riittävän vakavaraisuusluokituksen omaava yhtiö. Lisäksi asetetaan rajoituksia sille, kuinka suuria osuuksia yksittäisellä jälleenvakuuttajalla voi jälleenvakuutusohjelmassa olla. Henkivakuutustoiminnassa menevän jälleenvakuutuksen käyttö on vähäistä ja keskittyy sen takia muutamiin vastapuoliin.

## Rahoitusmarkkinariskit

Rahoitusmarkkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu suoraan tai välillisesti rahoitusmarkkinoiden muuttujien, kuten korkojen, osakkeiden, kiinteistöjen, valuuttakurssien ja korkomarginaalien, arvojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Sijoitustoiminta ja tasehallinta ovat rahoitusmarkkinariskien hallinnassa erityisasemassa. Merkittävimmät riskit liittyvät sijoitusten arvojen alenemiseen ja sijoitusten yhteensopimattomuuteen vakuutusteknisen vastuuvelan luonteen kanssa (ns. ALM-riski).

Tasehallintastrategia pohjautuu seuraaviin periaatteisiin:

- Toimintaa ohjaa markkinaehtoisien oman pääoman tuotto.
- Kaikkia taseen riskejä ja niiden kantamisesta saatavaa tuottoa seurataan aktiivisesti.
- Vakuutettujen edut ja toiminnan jatkuvuus pyritään turvaamaan korkealla todennäköisyydellä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi sijoitusomaisuus on jaettu kolmeen pääosaan:

- Suojaussalkku

Suojaussalkulla suojataan markkinaehtoisien vakuutusteknisen vastuuvelan markkinariskit (pääosin korkoriski) tietyille vaihteluvälille sekä tavoitellaan maltillista lisätuottoa aktiivisella luottoriskin valinnalla ja taktisella korkonäkemyksellä. Suojaussalkun antama tasesuoja mahdollistaa riskinoton sijoitussalkussa.

Suojaussalkun varat sijoitetaan pääosin korkeasti luokiteltuihin lyhyisiin yrityslainoihin, rahamarkkinainstrumentteihin ja koronvaihtosopimuksiin. Suojaussalkkuun luetaan lisäksi mukaan konsernin kassanhallinta.

- Sijoitussalkku

Sijoitussalkussa on kaikki muu sijoitusvarallisuus, jota ei ole kohdistettu suojaus- tai strategiseen salkkuun. Sijoitussalkun tavoitteena on tarjota hyvä tuotto-riskisuhde ja pitkän aikavälin tuottotaso. Sijoitussalkku jakautuu edelleen likvidiin ja epälikvidiin osaan.

Likvidin sijoitussalkun varat kohdistuvat pääosin osake- ja korkomarkkinoille. Sijoitussalkun likvidiin osaan asetetaan kullekin omaisuuslajille neutraali tavoitepaino salkussa ja omaisuuslajin tuottokehitystä kuvaava vertailuindeksi. Neutraali allokaatio määrätään vuosittain ALM-suunnitelmassa perustuen tuotto- ja riskinäkemukseen tulevalle vuodelle sekä yhtiön riskinottokykyyn ja -haluun.

Epälikvidi osa sijoitussalkusta kohdistuu pääosin kiinteistöihin ja listaamattomiin osake- ja korkosijoituksiin. Epälikvidin osan tarkoituksena on tuoda absoluuttista tuottoa ja tehostaa ylijäämän tuotto-riskisuhdetta.

- Strateginen salkku

Strategisissa sijoituksissa tavoitteena on lisäksi jokin muu tekijä kuin sijoitustuotto. Näitä ovat esimerkiksi omistukset kumppani- ja asiakasyrityksissä, asiakas- ja henkilökuntalainat sekä tytäryhtiöomistukset.

Rahoitusmarkkinariskien merkittävimmät hallintakeinot ovat asianmukainen sijoitusinstrumenttien valinta, sijoitusten hajauttaminen ja riskien rajoittaminen. Riskien rajoittamisessa voidaan käyttää myös johdannaissopimuksia.

Korkojohdannaista käytetään (muun kuin sijoitussidonnaisen) markkinaehtoisesta vastuuvelan korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan yhtiön riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaista on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina. Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvonmuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonmuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisten negatiivinen arvonmuutos ylittää suojattavan markkinaehtoisesta vastuuvelan positiivisen arvonmuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin. Korkojohdannaista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perusteella tilikauteen kohdistuvat korot. Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jakotetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi.

Rahoitusmarkkinariskien hallinnan lähtökohtana on, että varat sijoitetaan sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin välineisiin, joiden riskit voidaan tunnistaa, mitata, hallita, seurata ja raportoida. Lisäksi uusiin omaisuuseriin ja sijoitusvälineisiin kohdistetaan ennen niiden hankkimista toimenpiteitä, joilla varmistetaan uusien omaisuuserien tai sijoitusvälineiden hallittavuus ja sopivuus liiketoimintaan sekä riskienhallintaan.

Sijoitusten riittävällä hajauttamisella tavoitellaan optimaalista hajautushyötyä, riskikorjattua tuottoa ja varojen ja velkojen yhteensopivuutta.

Keskeinen rahoitusmarkkinariskien hallintamenetelmä on riskien rajoittaminen vakavaraisuuden näkökulmasta. Allokaatorajoitteilla varmistetaan, että sijoitusomaisuus on riittävästi hajautettu eri omaisuusluokkiin. Lisäksi määritellään yksityiskohtaisempia rajoitteita, joilla varmistetaan, että myös omaisuuslajien sisällä hajautus on riittävä.

## Määrällisiä tietoja Henki-Fennian sijoitusomaisuuden riskimuuttujista

Muutoksen vaikutus varoihin käyvin arvoihin:

Korkosijoitukset	Korkotaso +1 %-yksikköä	-37 milj. euroa
Osakesijoitukset	Arvonmuutos -20 %	-5 milj. euroa
Kiinteistösijoitukset	Arvonmuutos -10 %	-4 milj. euroa

## Vastapuoliriskit

Vastapuoliriskissä huomioidaan mahdolliset tappiot, jotka johtuvat vakuutusyhtiön vastapuolten odottamattomasta maksukyvyttömyydestä.

Samoin kuin rahoitusmarkkinariskien hallinnassa, vastapuoliriskien hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa, analysoida, hallita, seurata ja raportoida.

Vastapuoliriskiä aiheutuu lähinnä (korkomarginaaliriski käsitellään rahoitusmarkkinariskinä)

- johdannaissopimusten vastapuolista, jolloin ainoastaan sopimusten mahdollinen positiivinen markkina-arvo on alttiina riskille
- sijoitusten vastapuoliriskistä
- maksamattomista jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien osuudesta korvausvastuusta
- vakuutusasiakkailta olevista saamisista
- asiakasrahoituksesta.

Johdannaissopimusten vastapuoliriskin hallinnassa vastapuoliriskiä arvioidaan ennen kuin johdannaisvastapuolen kanssa tehdään sopimuksia. Liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolten luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään tukena pääasiassa luottoluokituslaitosten antamia luokituksia. Vastapuoliriskin rajoittamiseksi on luottokelpoisuudelle asetettu vähimmäistaso ja rajat vastuun enimmäismäärälle vastapuolta kohden.

Jälleenvakuutustoiminnan vastapuoliriskin hallinnassa on vastapuoliriskin rajaamiseksi asetettu vaatimukset muun muassa jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokille ja vastuun enimmäismäärälle jälleenvakuuttajaa kohden. Samoin kuin johdannaissopimusten vastapuoliriskin osalta, luottoluokituslaitosten luokituksia käytetään jälleenvakuuttajien luottokelpoisuuden arvioinnin tukena.

Vastapuoliriskiä syntyy myös vakuutusasiakkailta olevista saamisista. Asiakkaiden vakuutusmaksusaamisista syntyvä vastapuoliriski on yleensä pieni, koska maksun saamatta jääminen johtaa vakuutusturvan peruuttamiseen tai pienentymiseen.



Asiakasrahoituksen vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakas- ja muista vastuista syntyvien vastapuoliriskien negatiiviset tulosvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Keskeisessä asemassa näiden vastapuoliriskien hallinnassa on luottoprosessi. Luottoprosessin hallinnassa on tärkeää vastapuolten luotettavuuden varmistaminen arvioimalla riskit ja luokittelemalla sitten vastapuoli sisäisesti kehitetyn mallin mukaisesti. Asiakasrahoituksen vastapuoliriskejä vähennetään määrittelemällä asiakaskohtaiset vakuus- ja kovenanttiehdot.

## Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-konsernissa riskiä, joka aiheutuu

- riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista
- henkilöstöstä
- järjestelmistä
- ulkoisista tekijöistä.

Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Strategisista päätöksistä johtuvat riskit on rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fenniassa on

- varmistaa samanaikaisesti tehokkaat ja laadukkaat prosessit
- kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia, eli vähentää riskeistä koituvia tappioita
- tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa
- varmistaa, että konsernin toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset
- varmistaa liiketoimintojen jatkuvuus poikkeuksellisissa olosuhteissa ml. ulkoistetut toiminnot

Operatiivisten riskien hallinta on osa liike- ja tukitoimintojen johtamista. Huolellisesti toteutettuna operatiivisten riskien hallinta tukee toiminnan kehittämistä ja resurssien sekä kehityspanosten kohdentamista.

Operatiivisten riskien hallinnan perustana on operatiivisten riskien tunnistaminen ja niitä koskevan tiedon kerääminen eri lähteistä, joita ovat muun muassa liike- ja tukitoimintojen säännölliset riskikartoitukset, sisäiset tapahtuma- ja tappiotiedot sekä sisäisen tarkastuksen suorittamat tarkastukset. Kerättyä tietoa käytetään myöhemmissä prosessin vaiheissa riskien arviointiin ja analyysien tekemiseen konsernin tai sen osien riskiasemasta.

Eri tietolähteistä koottujen tietojen perusteella Riskienhallinta ja compliance -toiminto muodostaa kokonaisnäemyksen konserniyhtiöiden ja konsernin operatiivisista riskeistä huomioimalla myös riskien väliset riippuvuudet. Yksikkö seuraa koko konsernin riskiprofiilia ja raportoi siitä toimivalle johdolle ja hallituksille.

Fennia-konsernissa operatiiviset riskit jaetaan seuraaviin riskiluokkiin:

- Väärinkäytösriskit
- Henkilöstöön liittyvät riskit
- Tieto-, tietoliikenne- ja viestintäjärjestelmiin liittyvät riskit
- Prosessiriskit
- Malliriskit
- Kolmansista osapuolista johtuvat riskit
- Projektiriskit
- Compliance-riskit

Keskeisille liike- ja tukitoiminnoille on laadittu valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat, jotka tukevat epätodennäköisten mutta vakavien häiriöiden hallintaa ja niistä toipumista.

### Keskittymäriskit

Keskittymäriskeillä tarkoitetaan kaikenlaisia riskikeskittymiä, joihin liittyvät tappiot voivat olla niin suuria, että ne vaarantavat vakuutusyhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman. Keskittymäriskiä syntyy useimmiten sijoitustoiminnassa, mutta sitä voi syntyä myös vakuutustoiminnassa sekä kummankin toiminnan yhteisvaikutuksesta.

Sijoitustoiminnan rahoitusmarkkina- ja vastapuoliriskien hallinta perustuu hajauttamiseen, jolloin merkittäviä keskittymäriskejä ei lähtökohtaisesti synny. Poikkeuksen tekevät strategiset omistukset, joista voi syntyä hyvin merkittäviä keskittymäriskejä. Strategisina omistuksina käsitellään omistuksia konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä.

Vakuutustoiminta perustuu riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä siten, että yksittäisen omalla vastuulla olevan vakuutuskohteen vaikutuksia voidaan rajoittaa. Tätä riskiä hallitaan muun muassa vastuunvalintaohjeilla ja jälleenvakuutuksella.

Erityisesti asiakasrahoituksessa sijoitus- ja vakuutustoimintaa arvioidaan kokonaisvaltaisesti ennen luoton myöntämistä, jotta yhteisriskikeskittymät saadaan arvioiduiksi.

### Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että tulevia maksuvelvoitteita ei kyetä toteuttamaan tai että ne voidaan toteuttaa ainoastaan erityistoimenpiteillä.

Likviditeettiriski jaetaan lyhyen ja pitkän aikavälin riskiin. Lyhyen aikavälin likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät alle neljän kuukauden pituisiin varojen ja velkojen kassavirtoihin (ns. kassanhallinnan riskit). Pitkän aikavälin likviditeettiriskillä tarkoitetaan varojen ja velkojen kassavirtojen yhteensopivuusriskiä useita vuosia, jopa vuosikymmeniä eteenpäin.

Lyhyen aikavälin likviditeettiriskiä hallitaan ylläpitämällä riittävää likviditeettireserviä sekä maksuvalmiuden suunnittelulla. Likviditeettireserviä hallitaan muun muassa seuraavilla periaatteilla:

- Rahamarkkinasijoituksille asetetaan vähimmäisallokaatio.
- Osake- ja korkosijoituksilta edellytetään rahaksi muutettavuutta.
- Rahamarkkinasijoitukset hajautetaan, ja niille asetetaan vastapuolilimiittejä.
- Koko sijoitussalkun epälikvidien sijoitusten määrää rajoitetaan.
- Merkittäviin jälleenvakuutusopimuksiin liitetään tarpeen mukaan likviditeettiehtoja.

Maksuvalmiuden suunnittelussa luodaan päiväkohtaisia ennusteita ulosmenevistä maksusuorituksista seuraaville neljälle kuukaudelle. Lyhyen aikavälin likviditeettiriskin hallinnan tavoite on, että muita sijoituksia kuin rahamarkkinasijoituksia ei jouduta realisoimaan ja että varainhoitajien lyhyen aikavälin likviditeettireserviä tai sijoituksia ei jouduta käyttämään tai realisoimaan.

Pitkän aikavälin likviditeettiriskiä seurataan ja se raportoidaan omana riskinään, mutta sitä ei hallita erillisenä riskinä vaan osana korkoriskin hallintaa.

## Maineriski

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Fennia-konsernin tai konserniin kuuluvan yksittäisen yhtiön julkinen kuva vahingoittuu. Maineriskiä voi aiheutua myös yhteistyökumppaneiden toiminnasta, jos niiden arvot ja/tai toimintaperiaatteet poikkeavat Fennia-konsernin vastaavista.

Maineriski on yleensä seuraus muista toteutuneista riskeistä tai tapahtumista, esimerkiksi operatiivisten riskien toteutumisesta.

Maineriskin hallinnan lähtökohtana on tunnistaa, mitkä mahdolliset tapahtumat voivat vaikuttaa negatiivisesti konsernin tai konserniyhtiön maineeseen. Maineriskin luonne poikkeaa muiden riskien luonteesta siten, että riskitapahtumat voivat perustua todellisiin tapahtumiin tai osittain tai kokonaan vailla todellisuus pohjaa oleviin tapahtumiin (esimerkiksi perätön huhu). Maineriskit ovat usein ennaltaehkäistävissä, tai tapahtumien vaikutusta voidaan yleensä vähentää.

Maineriskin hallinta perustuu siihen, että liiketoiminta ja sen rajoitukset tunnetaan ja ymmärretään kokonaisvaltaisesti. Maineriskiä ei voida hallita omana riskialueenaan, vaan lähinnä operatiivisten riskien hallinnan laajenuksena. Kun mainerisktiin vaikuttavat riskit on tunnistettu, voidaan organisaation sisällä toteuttaa erilaisia riskienhallintatoimenpiteitä. Onnistunut maineriskin hallinta perustuu osaltaan selkeään ja harkittuun ulkoiseen viestintään.

Maineriskin hallintaan liittyy myös lakien, säännösten ja määräysten noudattaminen sekä toimiminen viranomaisten edellyttämällä tavalla. Vakuutusyhtiön julkinen kuva ja luotettavuus voivat kärsiä, jos lakeja, säännöksiä, määräyksiä ja viranomaisten asettamia vaatimuksia ei noudateta.

## Ryhmäriskit

Ryhmäriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka johtuvat siitä, että Fennia ja sen tytäryhtiöt harjoittavat liiketoimintaa konsernimuodossa. Ryhmäriskit voidaan jakaa seuraaviin ryhmiin:

- transaktioriskit
- tartuntariskit
- eturistiriitariskit
- keskittymäriskit
- hallintoon liittyvät riskit.

Transaktioriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät ryhmänsisäisiin transaktioihin, esimerkiksi asianmukaiseen hinnoitteluun.

Tartuntariskeihin luetaan tilanteet, joissa yhden yhtiön ongelmat tai ottamat riskit tarttuvat joihinkin konsernin muihin yhtiöihin tai koko konserniin. Tähän ryhmään luetaan myös moraalikatoon liittyvät riskit ("moral-hazard"-riskit), joilla tarkoitetaan tilanteita, joissa yhden yhtiön tahallisesti ja epämoraalisesti ottama riski ja siitä syntyvä tappio siirtyvät emoyhtiön tai muiden yhtiöiden joko osittain tai kokonaan kannettaviksi.

Eturistiriitariskejä syntyy, kun joidenkin konserniyhtiöiden tai koko konsernin intressit ovat keskenään ristiriidassa.

Keskittymäriskejä syntyy, jos yksittäisestä vastapuolesta tulee konsernitasolla liian merkittävä, vaikka riski olisikin sallituissa rajoissa yksittäisten yhtiöiden osalta.

Hallintoon liittyvät riskit johtuvat siitä, että osa toiminnoista on järjestetty konsernitasolla ja osa toiminnoista yksittäisen yhtiön tasolla. Yhtiöiden hallintojärjestelmien eroista voi syntyä koordinoitthaasteita ja lisäriskejä.

Ryhmäriskien hallinta perustuu selkeään konsernirakenteeseen. Monimutkaisissa omistuskuvioissa ryhmäriskin merkitys kasvaa. Lisäksi asianmukainen ryhmäriskien hallinta perustuu siihen, että liiketoimintaa suunnitellaan ja seurataan sekä yksittäisten yhtiöiden että konsernin tasolla. Ainoastaan siten voidaan varmistaa ja seurata ryhmätavoitteiden kehitystä ja niiden saavuttamista.

Ryhmäriskien hallinta perustuu myös siihen, että koko konsernin sisäisen valvonnan järjestelmä, erityisesti riskienhallintajärjestelmä ja säännösten noudattamisen valvonta sekä niihin liittyvät ilmoitusmenettelyt, on määritelty ja toteutettu johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi. Eri tahojen roolien ja vastuiden tulee myös konserninäkökulmasta olla selkeitä ja määriteltyjä.

## Kestävyysriskit

Kestävyysriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaa olla kielteinen vaikutus. Kestävyysriskien tunnistaminen ja arviointi on osa riskienhallintajärjestelmää, ja ne huomioidaan sekä sijoitus- että vakuutustoiminnassa.

Kestävyyssriskejä pyritään hallitsemaan eri liiketoiminta-alueilla arvioimalla ESG-riskien vaikutuksia Fennia-konsernin toimintaan lyhyellä sekä pitkällä aikavälillä. Lisäksi eri liiketoiminta-alueilla seurataan aktiivisesti ESG-sääntelyn ja -trendien kehittymistä reagoitakyvykkyyden parantamiseksi. Fennia mm. arvioi sijoitusomaisuutensa kestävyysriskejä ja arvioi mm. ilmastonmuutoksen vaikutuksia portfolioonsa.

## Vakavaraisuuden hallinta

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena konsernissa on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Tämä toteutetaan varmistamalla, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa riskinottohaluun, riskinottokapasiteettiin sekä asetettuihin pääomapuskureihin, sekä luomalla edellytykset häiriöttömään toimintaan myös odottamattomien tappioiden varalta tunnistamalla ne uhkatekijät ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat liiketoimintastrategian ja muiden tavoitteiden toteutumiseen.

Yleistä riskinottohalukkuutta ja pääomapuskureita hallitaan asettamalla merkittävimmille riskeille ja yhdistetyille riskeille mittareita ja tavoiterajoja. Asetettujen riskikohtaisten rajoitusten on tehokkaasti rajoitettava riskiprofiilia siten, että vakavaraisuus ja riskinotto pysyvät hallinnassa ja sallituissa rajoissa.



# Tuloslaskelman liitetiedot

## Vakuutusmaksutulo

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Ensivakuutus				
Kotimaasta	251 097 182,94	164 032 034,24	251 097 182,94	164 032 034,24
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	251 097 182,94	164 032 034,24	251 097 182,94	164 032 034,24
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät				
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	584,95	900,70	584,95	900,70

## Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Henkivakuutus</b>				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	139 613 281,11	55 121 500,58	139 613 281,11	55 121 500,58
Muu yksilöllinen henkivakuutus	2 657 759,98	2 164 032,79	2 657 759,98	2 164 032,79
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	54 216 053,75	51 072 727,26	54 216 053,75	51 072 727,26
Muu kapitalisaatiosopimus	0,00	93 788,00	0,00	93 788,00
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	5 589 318,56	6 006 557,64	5 589 318,56	6 006 577,64
Muu ryhmähenkivakuutus	15 169 470,51	14 817 065,86	15 169 470,51	14 817 065,86
<b>Henkivakuutus yhteensä</b>	<b>217 245 883,91</b>	<b>129 275 672,13</b>	<b>217 245 883,91</b>	<b>129 275 692,13</b>
<b>Eläkevakuutus</b>				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	4 019 297,17	4 164 882,54	4 019 297,17	4 164 882,54
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	2 925 485,33	3 168 413,11	2 925 485,33	3 168 413,11
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	17 629 079,28	16 224 338,55	17 629 079,28	16 224 338,55
Muu ryhmäeläkevakuutus	9 277 437,25	11 198 727,91	9 277 437,25	11 198 727,91
<b>Eläkevakuutus yhteensä</b>	<b>33 851 299,03</b>	<b>34 756 362,11</b>	<b>33 851 299,03</b>	<b>34 756 362,11</b>
<b>Yhteensä</b>	<b>251 097 182,94</b>	<b>164 032 034,24</b>	<b>251 097 182,94</b>	<b>164 032 054,24</b>
Jatkuvat vakuutusmaksut	57 357 653,55	57 977 524,06	57 357 653,55	57 977 524,06
Kertamaksut	193 739 529,39	106 054 510,18	193 739 529,39	106 054 510,18
<b>Yhteensä</b>	<b>251 097 182,94</b>	<b>164 032 034,24</b>	<b>251 097 182,94</b>	<b>164 032 034,24</b>
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	35 619 471,63	37 448 585,31	35 619 471,63	37 448 585,31
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	215 477 711,31	126 583 448,93	215 477 711,31	126 583 448,93
<b>Yhteensä</b>	<b>251 097 182,94</b>	<b>164 032 034,24</b>	<b>251 097 182,94</b>	<b>164 032 034,24</b>

## Maksetut korvaukset

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Ensivakuutus</b>				
Henkivakuutus	72 806 579,18	65 003 440,78	72 806 579,18	65 003 440,78
Eläkevakuutus	44 855 516,47	45 225 180,64	44 855 516,47	45 225 180,64
	117 662 095,65	110 228 621,42	117 662 095,65	110 228 621,42
<b>Jälleenvakuutus</b>				
Maksetut korvaukset yhteensä	117 662 095,65	110 228 621,42	117 662 095,65	110 228 621,42
<b>Josta:</b>				
Takaisinostot	56 701 696,14	47 672 739,13	56 701 696,14	47 672 739,13
Säästösomien takaisinmaksut	2 082 655,84	5 353 935,75	2 082 655,84	5 353 935,75
Muut	58 877 743,67	57 201 946,54	58 877 743,67	57 201 946,54
Maksetut korvaukset yhteensä	117 662 095,65	110 228 621,42	117 662 095,65	110 228 621,42
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista	85 265 632,10	77 481 566,86	85 265 632,10	77 481 566,86
<b>Henkivakuutuksen lisäedut</b>				
Hyvitysten ja alennusten vaikutus vakuutustekniseen tulokseen	832 953,74	993 864,07	832 953,74	993 864,07
Tulevien lisäetujen vastuun muutos tilikaudelta	-770 050,00	-444 939,00	-770 050,00	-444 939,00

Vuoden 2023 laskuperustekorosta kustannettiin 7 847 339 euroa korkotäydennysvastuuta purkamalla. Vuonna 2023 annetuista lisäeduista, 957 272 euroa, kustannettiin lisäetujen vastuusta 770 050 euroa. RiskiHenkivakuutusten lisäsummia maksettiin 884 241 euroa ja nämä kustannettiin kokonaan lisäsummia varten tehdystä varauksesta. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 645 732 euroa. Vuonna 2023 vakuutuksille hyvitetty asiakashyvitykset vastasivat tilikaudella voimassa olleita lisäetutavoitteita.

Vuoden 2022 laskuperustekorosta kustannettiin 8 263 632 euroa korkotäydennysvastuuta purkamalla. Vuonna 2022 annetuista lisäeduista, 448 352 euroa, kustannettiin lisäetujen vastuusta 444 939 euroa. RiskiHenkivakuutusten lisäsummia maksettiin 950 579 euroa ja nämä kustannettiin kokonaan lisäsummia varten tehdystä varauksesta. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 990 451 euroa. Vuonna 2022 vakuutuksille hyvitetty asiakashyvitykset vastasivat tilikaudella voimassa olleita lisäetutavoitteita. Tilinpäätöksessä maksettiin lisäksi osalle ryhmäeläkevakuutuksia kertaluontoinen lisähyvitys 30 848 euroa, joka kustannettiin korkotäydennysvastuuta purkamalla.

# Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Sijoitustoiminnan tuotot</b>				
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Korkotuotot				
Muilta yrityksiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Tuotot kiinteistösijoituksista</b>				
Osinkotuotot	0,00	371 230,04	0,00	371 230,04
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	93 871,15	37 737,88		
Muilta yrityksiltä	341 667,90	341 667,90	341 667,90	341 667,90
	435 539,05	379 405,78	341 667,90	341 667,90
Muut tuotot	3 983 688,26	5 526 273,82	4 327 825,02	5 726 438,30
	4 419 227,31	5 905 679,60	4 669 492,92	6 068 106,20
<b>Tuotot muista sijoituksista</b>				
Osinkotuotot	17 625 848,39	18 957 627,05	17 625 848,39	18 957 627,05
Korkotuotot	15 164 098,99	11 749 948,09	15 164 098,99	11 749 948,09
Muut tuotot	5 640 387,90	2 173 955,66	5 640 387,90	2 173 955,66
	38 430 335,28	32 881 530,80	38 430 335,28	32 881 530,80
Yhteensä	42 849 562,59	39 158 440,44	43 099 828,20	39 320 867,04
Arvon alentumisten palautukset	23 190 544,10	5 470 573,54	23 536 795,64	6 230 996,00
Myyntivoitot	34 915 463,07	15 087 650,96	34 915 463,07	17 618 937,46
Yhteensä	100 955 569,76	59 716 664,94	101 552 086,91	63 170 800,50
<b>Sijoitustoiminnan kulut</b>				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yrityksille	-791 283,58	-1 215 865,93		
Muille yrityksille	-1 905 603,63	-1 792 170,94	-2 554 790,62	-2 786 004,10
	-2 696 887,21	-3 008 036,87	-2 554 790,62	-2 786 004,10
Kulut muista sijoituksista	-3 369 084,33	-3 836 994,08	-3 369 084,33	-3 836 994,08
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-9 137 650,75	836 861,91	-9 137 912,70	836 597,72
	-15 203 622,29	-6 008 169,04	-15 061 787,65	-5 786 400,46
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-31 660 444,72	-69 460 786,84	-32 067 845,10	-69 504 981,07
Rakennusten suunnitelmapoistot			-1 165 649,18	-1 480 452,27
	-31 660 444,72	-69 460 786,84	-33 233 494,28	-70 985 433,34
Myyntitappiot	-11 395 175,35	-52 509 253,53	-11 395 175,35	-52 509 253,53
Yhteensä	-58 259 242,36	-127 978 209,41	-59 690 457,28	-129 281 087,33
<b>Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua</b>				
Sijoitusten arvonkorotus	42 696 327,40	-68 261 544,47	41 861 629,63	-66 110 286,83
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	92 676 459,27	45 242 500,19	92 676 459,27	45 242 500,19
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	-33 110 079,85	-116 344 836,56	-33 110 079,85	-116 344 836,56
Yhteensä	59 566 379,42	-71 102 336,37	59 566 379,42	-71 102 336,37
<b>Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa</b>				
	102 262 706,82	-139 363 880,84	101 428 009,05	-137 212 623,20

## Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Sijoitustoiminnan tuotot	46 568 896,38	33 028 408,25	46 568 896,38	33 028 408,25
Sijoitustoiminnan kulut	-11 809 422,09	-47 828 482,93	-11 809 422,09	-47 828 482,93
<b>Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia</b>	<b>34 759 474,29</b>	<b>-14 800 074,68</b>	<b>34 759 474,29</b>	<b>-14 800 074,68</b>
Sijoitusten arvonkorotus	92 676 459,27	45 242 500,19	92 676 459,27	45 242 500,19
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	-33 110 079,85	-116 344 836,56	-33 110 079,85	-116 344 836,56
Arvonalentumiset	-28 064 774,67	-55 251 419,61	-28 064 774,67	-55 251 419,61
Arvonalentumisten palautukset	18 235 754,55	3 975 604,56	18 235 754,55	3 975 604,56
<b>Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa</b>	<b>84 496 833,59</b>	<b>-137 178 226,10</b>	<b>84 496 833,59</b>	<b>-137 178 226,10</b>

## Liikekulueroittelyt

### Tuloslaskelman liikekulueroittely

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	4 937 564,67	2 734 865,13	4 937 564,67	2 734 865,13
Muut vakuutusten hankintamenot	2 215 734,46	4 697 216,62	2 215 734,46	4 697 216,62
<b>Vakuutusten hankintamenot yhteensä</b>	<b>7 153 299,13</b>	<b>7 432 081,75</b>	<b>7 153 299,13</b>	<b>7 432 081,75</b>
Vakuutusten hoitokulut	5 912 149,04	6 174 329,41	5 912 149,04	6 174 329,41
Hallintokulut	4 633 339,70	2 249 679,57	4 633 339,70	2 249 679,57
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-258 557,19	-286 958,64	-258 557,19	-286 958,64
<b>Yhteensä</b>	<b>17 440 230,68</b>	<b>15 569 132,09</b>	<b>17 440 230,68</b>	<b>15 569 132,09</b>

### Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Maksetut korvaukset	823 212,42	731 286,92	823 212,42	731 286,92
Liikekulut	17 440 230,68	15 569 132,09	17 440 230,68	15 569 132,09
Sijoitustoiminnan hoitokulut	1 278 247,87	1 386 511,17	1 278 247,87	1 386 511,17
<b>Yhteensä</b>	<b>19 541 690,97</b>	<b>17 686 930,18</b>	<b>19 541 690,97</b>	<b>17 686 930,18</b>

### Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Maksetut korvaukset	158 619,82	153 904,19	158 619,82	153 904,19
Liikekulut	975 349,22	903 050,11	975 349,22	903 050,11
Sijoitustoiminnan hoitokulut	19 977,95	0,00	19 977,95	0,00
<b>Yhteensä</b>	<b>1 153 946,99</b>	<b>1 056 954,30</b>	<b>1 153 946,99</b>	<b>1 056 954,30</b>

## Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Henkilöstökulut</b>				
Palkat ja palkkiot	1 046 470,72	4 300 617,98	1 046 470,72	4 300 617,98
Eläkekulut	185 063,78	1 006 728,41	185 063,78	1 006 728,41
Muut henkilösivukulut	61 355,61	232 839,16	61 355,61	232 839,16
<b>Yhteensä</b>	<b>1 292 890,11</b>	<b>5 540 185,55</b>	<b>1 292 890,11</b>	<b>5 540 185,55</b>
<b>Johdon palkat ja palkkiot</b>				
Hallitus ja toimitusjohtaja	403 899,99	305 185,23	403 899,99	305 185,23
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	7	50	7	50
<b>Tilintarkastajan palkkiot</b>				
Tilintarkastus	48 860,71	49 318,68	51 684,19	51 488,68
Veroneuvonta				
Muut	15 491,46	8 060,46	15 491,46	8 060,46
<b>Yhteensä</b>	<b>64 352,17</b>	<b>57 379,14</b>	<b>67 175,65</b>	<b>59 549,14</b>

Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy TyELin mukaan.

# Taseen liitetiedot

## Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö

	Sijoitukset 31.12.2023			Sijoitukset 31.12.2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
<b>Kiinteistösijoitukset</b>						
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	18 061 459,59	18 061 459,59	23 263 375,59	18 344 504,98	18 344 504,98	21 246 503,07
Kiinteistöosakkeet omistusyhteyserityksissä	7 367 050,05	7 367 050,05	7 367 050,05	9 826 989,00	9 826 989,00	9 826 989,00
Muut kiinteistöosakkeet	1 050 000,00	1 050 000,00	1 050 000,00	1 575 360,32	1 575 360,32	1 575 360,32
Kiinteistösijoitusrahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	2 044 125,14	2 044 125,14	2 044 125,14	2 286 234,12	2 286 234,12	2 286 234,12
Lainasaamiset omistusyhteyserityksiltä	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75
<b>Muut sijoitukset</b>						
Osakkeet ja osuudet	185 517 785,21	185 517 785,21	194 178 275,87	237 064 708,54	237 064 708,54	251 190 871,31
Rahoitusmarkkinavälineet	324 739 539,77	324 739 539,77	324 309 717,61	302 755 358,75	302 755 358,75	295 988 346,85
Kiinnelainasaamiset	0,00	0,00	0,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00
	543 050 808,51	543 050 808,51	556 483 393,01	576 924 004,46	576 924 004,46	587 185 153,42
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	3 938 460,23			-1 645 358,75		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			13 432 584,50			10 261 148,96
<b>Johdannaisten käypä arvo ja arvostusero</b>						
Suojaavat johdannaiset	0,00	0,00	2 148 685,82	0,00	0,00	-66 019 142,58
Ei-suojaavat johdannaiset	0,00	0,00	12 441,57	0,00	0,00	2 096 748,56
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			2 161 127,39			-63 922 394,02
<b>Arvostusero yhteensä</b>			15 593 711,89			-53 661 245,06

## Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni

	Sijoitukset 31.12.2023			Sijoitukset 31.12.2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
<b>Kiinteistösijoitukset</b>						
Kiinteistöt	12 692 147,66	12 692 147,66	25 300 000,00	12 815 789,17	12 815 789,17	23 400 000,00
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	7 367 050,05	7 367 050,05	7 367 050,05	9 826 989,00	9 826 989,00	9 826 989,00
Muut kiinteistöosakkeet	1 050 000,00	1 050 000,00	1 050 000,00	1 575 360,32	1 575 360,32	1 575 360,32
Kiinteistösijoitusrahastot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75	4 270 848,75
<b>Muut sijoitukset</b>						
Osakkeet ja osuudet	185 517 785,21	185 517 785,21	194 178 275,87	237 064 708,54	237 064 708,54	251 190 871,31
Rahoitusmarkkinavälineet	324 739 539,77	324 739 539,77	324 309 717,61	302 755 358,75	302 755 358,75	295 988 346,85
Kiinnelainasaamiset	0,00	0,00	0,00	800 000,00	800 000,00	800 000,00
Talletukset						
	535 637 371,44	535 637 371,44	556 475 892,28	569 109 054,53	569 109 054,53	587 052 416,23
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	3 938 460,23			-1 645 358,75		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			20 838 520,84			17 943 361,70
<b>Johdannaisten käypä arvo ja arvostusero</b>						
Suojaavat johdannaiset	0,00	0,00	2 148 685,82	0,00	0,00	-66 019 142,58
Ei-suojaavat johdannaiset	0,00	0,00	12 441,57	0,00	0,00	2 096 748,56
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			2 161 127,39			-63 922 394,02
<b>Arvostusero yhteensä</b>			22 999 648,23			-45 979 032,32



# Kiinteistösijoitukset

## Kiinteistösijoitusten muutokset

	Emoyhtiö 1.1.2023-31.12.2023				Konserni 1.1.2023-31.12.2023		
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Kiinteistö-sijoitusrahastot	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteis-yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Kiinteistö-sijoitusrahastot	Lainasaamiset omistusyhteis-yrityksiltä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	35 061 956,34	0,00	2 286 234,12	4 270 848,75	39 872 207,81	0,00	4 270 848,75
Lisäykset	0,00	0,00	169 800,00	0,00	1 698 650,05	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	-411 908,98	0,00	-364 042,03	0,00	0,00
Siirto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Hankintameno 31.12.</b>	35 061 956,34	0,00	2 044 125,14	4 270 848,75	41 206 815,83	0,00	4 270 848,75
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>					-11 824 204,45		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					0,00		
Tilikauden poistot					-1 114 055,30		
Siirto					0,00		
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>					-12 938 259,75		
<b>Arvonalentumiset 1.1.</b>	-5 315 102,04	0,00			-3 829 864,87	0,00	
Vähennysten kertyneet arvonalentumiset	0,00	0,00			0,00		
Arvonalentumisten palautukset	63 206,15	0,00			346 251,54	0,00	
Tilikauden arvonalentumiset	-3 331 550,81	0,00			-3 675 745,04		
<b>Arvonalentumiset 31.12.</b>	-8 583 446,70	0,00			-7 159 358,37	0,00	
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	26 478 509,64	0,00	2 044 125,14	4 270 848,75	21 109 197,71	0,00	4 270 848,75

## Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

<b>Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet</b>	
Jäljellä oleva hankintameno	280 000,00
Kirjanpitoarvo	280 000,00
Käypä arvo	280 000,00
<b>Saamiset</b>	
Muut saamiset	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 122 391,75

## Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

Emoyhtiö 31.12.2023

	Alkuperäinen hankintameno 2023	Käypä arvo 2023	Alkuperäinen hankintameno 2022	Käypä arvo 2022
Osakkeet ja osuudet	1 200 965 929,62	1 321 457 974,14	1 147 210 788,68	1 231 966 433,75
Rahoitusmarkkinavälineet	347 195 315,84	362 838 917,65	203 367 563,21	210 447 488,61
Rahat ja pankkisaamiset	67 650 333,56	67 650 333,56	96 207 942,11	96 207 942,11
<b>Yhteensä</b>	<b>1 615 811 579,02</b>	<b>1 751 947 225,35</b>	<b>1 446 786 294,00</b>	<b>1 538 621 864,47</b>
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelkaa vastaavat sijoitukset	1 615 811 579,02	1 751 947 225,35	1 446 786 294,00	1 538 621 864,47
Rahat ja pankkisaamiset ym. saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu		4 280 218,04		2 853 496,63

Konsernin tiedot ovat yhteneväiset emoyhtiön kanssa.

## Saamiset

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Muut saamiset</b>				
Saman konsernin yrityksiltä	1 122 391,75	880 347,32		
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>				
Verotuksellisesta tappioista	5 092 571,97	0,00	5 092 571,97	0,00
	<b>6 214 963,72</b>	<b>880 347,32</b>	<b>5 092 571,97</b>	<b>0,00</b>

## Sijoitukset konserni- ja omistusyhteisyrityksiin

	Omistusosuus, prosenttia
<b>Tytäryhtiöt</b>	
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1	100
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1	88,19
Munkinseudun Kiinteistö Oy	100
<b>Omistusyhteisyritykset</b>	
Tyvene Oy	25
Kiinteistö Oy Gigahertsi	33

## Merkittävimmät osakeomistukset, muut sijoitukset

### Osakkeet

	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
<b>Kotimaiset osakkeet</b>					
Avara Oy - Uudet A-sarja	15,00 %	70 949,58	1 536 370,24	70 949,58	1 536 370,24
Fingrid Oyj , sarja B	0,18 %	203 440,12	1 298 811,43	203 440,12	1 298 811,43
Muut		32 000,00	32 000,00	32 000,00	303 448,38
		306 389,70	2 867 181,67	306 389,70	3 138 630,05
<b>Ulkomaiset osakkeet</b>					
Muut		22 771,33	264 559,14	22 771,33	264 559,14
		22 771,33	264 559,14	22 771,33	264 559,14

## Sijoitusrahasto-osuudet

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
<b>Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset</b>				
S-Bank Emerging Markets ESG Equity A	697 317,30	701 566,25	697 317,30	701 566,25
S-Bank Emerging Markets Yield A	938 842,36	945 444,40	938 842,36	945 444,40
S-Bank Euro Government Bond Yield A	2 712 846,26	2 712 846,26	2 712 846,26	2 712 846,26
S-Bank Green Corporate Bond ESG Yield A	3 499 999,78	3 730 865,42	3 499 999,78	3 730 865,42
S-Bank High Yield Europe ESG Yield A	566 216,22	653 621,69	566 216,22	653 621,69
S-Bank Passive Europe ESG Equity A	729 446,05	840 718,86	729 446,05	840 718,86
<b>Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset yhteensä</b>	<b>9 144 667,97</b>	<b>9 585 062,88</b>	<b>9 144 667,97</b>	<b>9 585 062,88</b>
<b>Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset</b>				
<b>Irlanti</b>				
Barings Emerging Markets Sovereign Debt Fund	1 089 247,36	1 235 921,56	1 089 247,36	1 235 921,56
BlackRock ICS Euro Liquid Environmentally Aware	10 294 158,25	10 501 692,73	10 294 158,25	10 501 692,73
BlackRock ICS Euro Liquidity Fund Premier Acc	599 153,39	617 833,68	599 153,39	617 833,68
BlackRock ICS Ultra Short Bond Fund Premier Acc	10 152 343,65	10 461 472,86	10 152 343,65	10 461 472,86
iShares USD Treasury Bond 7-10yr UCITS ETF	960 240,99	960 240,99	960 240,99	960 240,99
M&G European Loan Fund Class C EUR Acc	956 939,88	1 122 071,95	956 939,88	1 122 071,95
Muzinich EM Short Duration HDGE EUR Acc F	1 144 483,66	1 144 483,66	1 144 483,66	1 144 483,66
Muzinich Emerging Market Corporate Debt Fund	2 511 057,59	2 618 238,03	2 511 057,59	2 618 238,03
Muzinich Funds - Europeyield Fund	4 710 197,88	4 963 383,41	4 710 197,88	4 963 383,41
<b>Luxemburg</b>				
Ashmore SICAV - EM LC Bond Fund Class I	4 819 125,36	5 192 707,34	4 819 125,36	5 192 707,34
BlueBay Investment Grade Bond Fund	6 000 000,00	6 435 257,87	6 000 000,00	6 435 257,87
BNP Paribas Funds - Euro High Yield Short Duration	586 610,44	653 874,42	586 610,44	653 874,42
BNP Paribas InstiCash EUR 1D Class I	3 495 529,43	3 509 407,16	3 495 529,43	3 509 407,16
BNP Paribas InstiCash Money 3M EUR Class I	27 207 424,06	28 122 042,82	27 207 424,06	28 122 042,82
Fidelity Funds - EM Corp Debt Fund Class X EUR HED	1 529 782,39	1 529 782,39	1 529 782,39	1 529 782,39
JPMorgan Funds - EU Government Bond	9 666 772,53	9 666 772,53	9 666 772,53	9 666 772,53
Liquid Euribor 3M	15 080 211,99	15 482 654,51	15 080 211,99	15 482 654,51
Liquid Euro	10 718 321,48	10 894 833,56	10 718 321,48	10 894 833,56
M&G European Credit Investment Fund Class E	40 568 456,04	41 719 553,74	40 568 456,04	41 719 553,74

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
M&G European High Yield Credit Investment Class E	4 224 127,55	4 543 412,33	4 224 127,55	4 543 412,33
ODDO BHF Sustainable Euro Corporate Bond Class X	12 699 636,56	12 699 636,56	12 699 636,56	12 699 636,56
Robeco Capital Growth Funds - Euro Government Bond	5 756 475,59	5 756 475,59	5 756 475,59	5 756 475,59
Muut	325 978,87	325 978,87	325 978,87	325 978,87
<b>Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset yhteensä</b>	<b>175 096 274,94</b>	<b>180 157 728,56</b>	<b>175 096 274,94</b>	<b>180 157 728,56</b>

## Pääomarahasto-osuudet

### Pääomarahasto-osuudet, kotimaiset

Muut	0,00	123 878,88	0,00	123 878,88
<b>Pääomarahasto-osuudet, kotimaiset yhteensä</b>	<b>0,00</b>	<b>123 878,88</b>	<b>0,00</b>	<b>123 878,88</b>

### Pääomarahasto-osuudet, ulkomaiset

Muut	947 681,27	1 179 864,74	947 681,27	1 179 864,74
<b>Pääomarahasto-osuudet, ulkomaiset yhteensä</b>	<b>947 681,27</b>	<b>1 179 864,74</b>	<b>947 681,27</b>	<b>1 179 864,74</b>

## Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
<b>Kotimaiset osakkeet</b>				
Cargotec Oyj	5 965 791,30	5 965 791,30	5 965 791,30	5 965 791,30
Consti Yhtiot Oyj	6 118 595,00	6 118 595,00	6 118 595,00	6 118 595,00
Elisa Oyj	1 238 450,40	1 238 450,40	1 238 450,40	1 238 450,40
Endomines Finland Oyj	1 196 140,40	1 196 140,40	1 196 140,40	1 196 140,40
Evli Plc-Class B	841 362,30	841 362,30	841 362,30	841 362,30
Fodelia Oyj	550 000,00	550 000,00	550 000,00	550 000,00
Fortum Oyj	2 557 302,34	2 557 302,34	2 557 302,34	2 557 302,34
Huhtamaki Oyj	1 446 640,60	1 446 640,60	1 446 640,60	1 446 640,60
Kempower Oyj	604 107,42	604 107,42	604 107,42	604 107,42
Kesko Oyj	3 154 423,52	3 154 423,52	3 154 423,52	3 154 423,52
Kone Oyj	2 658 845,55	2 658 845,55	2 658 845,55	2 658 845,55
Konecranes Oyj	855 884,61	855 884,61	855 884,61	855 884,61
Mandatum Holding Oyj	2 071 181,24	2 071 181,24	2 071 181,24	2 071 181,24
Metso Corp	1 427 172,38	1 427 172,38	1 427 172,38	1 427 172,38
Musti Group Oyj	754 890,30	754 890,30	754 890,30	754 890,30
Neste Oyj	4 577 885,04	4 577 885,04	4 577 885,04	4 577 885,04
Nokia Oyj	8 794 747,34	8 794 747,34	8 794 747,34	8 794 747,34
Nokian Renkaat Oyj	888 390,96	888 390,96	888 390,96	888 390,96
Nordea Bank Abp	10 761 561,33	10 761 561,33	10 761 561,33	10 761 561,33
Oriola Oyj	4 821 465,80	4 821 465,80	4 821 465,80	4 821 465,80
Orion Oyj	2 132 526,90	2 132 526,90	2 132 526,90	2 132 526,90
Outokumpu Oyj	4 546 702,72	4 546 702,72	4 546 702,72	4 546 702,72
Pihlajalinna Oyj	579 329,48	579 329,48	579 329,48	579 329,48
Puulo Oyj	738 229,14	738 229,14	738 229,14	738 229,14
Qt Group Oyj	658 661,60	658 661,60	658 661,60	658 661,60
Revenio Group Oyj	551 132,70	551 132,70	551 132,70	551 132,70
Sampo Oyj	8 889 636,92	8 889 636,92	8 889 636,92	8 889 636,92
Stockmann Oyj Abp	957 611,00	957 611,00	957 611,00	957 611,00
Stora Enso Oyj	1 969 395,63	1 969 395,63	1 969 395,63	1 969 395,63
Taaleri Oyj	12 891 241,44	12 891 241,44	12 891 241,44	12 891 241,44
Terveystalo Oyj	2 425 708,26	2 425 708,26	2 425 708,26	2 425 708,26
Tieto Oyj	2 463 422,10	2 463 422,10	2 463 422,10	2 463 422,10
Tokmanni Group Corp	1 510 308,80	1 510 308,80	1 510 308,80	1 510 308,80
Upm-Kymmene Oyj	9 510 427,08	9 510 427,08	9 510 427,08	9 510 427,08
Valmet Oyj	1 994 470,66	1 994 470,66	1 994 470,66	1 994 470,66
Wartsila Oyj Abp	1 828 068,88	1 828 068,88	1 828 068,88	1 828 068,88
Muut	9 608 577,42	9 608 577,42	9 608 577,42	9 608 577,42
<b>Kotimaiset osakkeet yhteensä</b>	<b>124 540 288,56</b>	<b>124 540 288,56</b>	<b>124 540 288,56</b>	<b>124 540 288,56</b>

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
<b>Ulkomaiset osakkeet</b>				
<b>Alankomaat</b>				
Ing Groep Nv	1 160 616,16	1 160 616,16	1 160 616,16	1 160 616,16
Randstad Holding Nv	953 179,60	953 179,60	953 179,60	953 179,60
<b>Bermuda</b>				
Hafnia Ltd	513 619,95	513 619,95	513 619,95	513 619,95
<b>Iso-Britannia</b>				
National Grid Plc Usd - Adr	798 416,83	798 416,83	798 416,83	798 416,83
Rio Tinto Adr	1 170 650,45	1 170 650,45	1 170 650,45	1 170 650,45
<b>Marshallin Saaret</b>				
Star Bulk Carriers Corp	693 076,92	693 076,92	693 076,92	693 076,92
<b>Ranska</b>				
Lvmh Moet Hennessy Luis Vuitton Sa	589 653,60	589 653,60	589 653,60	589 653,60
<b>Ruotsi</b>				
Cibus Nordic Real Estate Ab	758 418,24	758 418,24	758 418,24	758 418,24
Eltel Ab	4 078 812,18	4 078 812,18	4 078 812,18	4 078 812,18
Instalco Intressenter Ab	10 343 403,03	10 343 403,03	10 343 403,03	10 343 403,03
Ssab Ab - B Shares (Helsinki)	1 692 292,14	1 692 292,14	1 692 292,14	1 692 292,14
Teliasonera Ab Shs (Ruotsi)	966 928,38	966 928,38	966 928,38	966 928,38
Volvo Ab B-Shs	1 637 993,06	1 637 993,06	1 637 993,06	1 637 993,06
<b>Tanska</b>				
Novo Nordisk A/S-B	993 509,59	993 509,59	993 509,59	993 509,59
<b>Yhdysvallat</b>				
Abbvie Inc	858 265,89	858 265,89	858 265,89	858 265,89
Cisco Systems Inc.	906 891,15	906 891,15	906 891,15	906 891,15
Dow Chemical Co/The	513 566,06	513 566,06	513 566,06	513 566,06
Microsoft Corporation	1 241 693,66	1 241 693,66	1 241 693,66	1 241 693,66
Oracle Corporation	708 230,77	708 230,77	708 230,77	708 230,77
Qualcomm Inc	1 042 383,09	1 042 383,09	1 042 383,09	1 042 383,09
Muut	18 082 259,21	18 082 259,23	18 082 259,21	18 082 259,23
<b>Ulkomaiset osakkeet yhteensä</b>	<b>49 703 859,96</b>	<b>49 703 859,98</b>	<b>49 703 859,96</b>	<b>49 703 859,98</b>

## Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset

Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
AJ Evli Value Hedge A	533 481,85	533 481,85	533 481,85	533 481,85
Aktia America	1 711 132,39	1 711 132,39	1 711 132,39	1 711 132,39
Aktia Arvo Rein A	22 579 424,43	22 579 424,43	22 579 424,43	22 579 424,43
Aktia Asunnot+ (A)	911 835,16	911 835,16	911 835,16	911 835,16
Aktia Asunnot+ (E)	2 765 987,08	2 765 987,08	2 765 987,08	2 765 987,08
Aktia Asunnot+ tuotto A raha	591 820,82	591 820,82	591 820,82	591 820,82
Aktia Asunnot+ tuotto E raha	979 915,50	979 915,50	979 915,50	979 915,50
Aktia Bond Allocation	1 886 194,81	1 886 194,81	1 886 194,81	1 886 194,81
Aktia Capital	1 006 990,53	1 006 990,53	1 006 990,53	1 006 990,53
Aktia Capital L	3 629 766,62	3 629 766,62	3 629 766,62	3 629 766,62
Aktia Corporate Bond+	6 041 730,60	6 041 730,60	6 041 730,60	6 041 730,60
Aktia Emerging Market Local Currency Bond+	2 123 690,82	2 123 690,82	2 123 690,82	2 123 690,82
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond	3 242 851,42	3 242 851,42	3 242 851,42	3 242 851,42
Aktia Equity Allocation (B)	6 094 863,86	6 094 863,86	6 094 863,86	6 094 863,86
Aktia Euroopan Kassakoneet (A)	8 408 266,53	8 408 266,53	8 408 266,53	8 408 266,53
Aktia Europe Small Cap	1 325 918,84	1 325 918,84	1 325 918,84	1 325 918,84
Aktia European High Yield Bond +	2 711 898,27	2 711 898,27	2 711 898,27	2 711 898,27
Aktia Impakti (A)	1 873 186,38	1 873 186,38	1 873 186,38	1 873 186,38
Aktia Korkosalkku X (kasvu)	2 350 268,52	2 350 268,52	2 350 268,52	2 350 268,52
Aktia Likvida+ B	918 771,05	918 771,05	918 771,05	918 771,05
Aktia Maltillinen Omistaja (A)	3 122 296,15	3 122 296,15	3 122 296,15	3 122 296,15
Aktia Mikro Markka (A)	8 137 491,21	8 137 491,21	8 137 491,21	8 137 491,21
Aktia Mikro Rein (A)	4 201 648,79	4 201 648,79	4 201 648,79	4 201 648,79
Aktia Nordic High Yield (A)	20 650 446,23	20 650 446,23	20 650 446,23	20 650 446,23
Aktia Nordic Micro Cap Fund	2 543 901,81	2 543 901,81	2 543 901,81	2 543 901,81
Aktia Nordic/Finland	3 527 796,35	3 527 796,35	3 527 796,35	3 527 796,35
Aktia Osakesalkku X (kasvu)	782 099,11	782 099,11	782 099,11	782 099,11
Aktia Passiivi USA IX (kasvu) (Storebrand)	733 761,87	733 761,87	733 761,87	733 761,87
Aktia Rohkea Omistaja (A)	2 970 476,11	2 970 476,11	2 970 476,11	2 970 476,11
Aktia Short-Term Corporate Bond+	23 076 393,37	23 076 393,37	23 076 393,37	23 076 393,37
Aktia Vaihtoehtoiset (A)	2 871 162,55	2 871 162,55	2 871 162,55	2 871 162,55
Aktia Vakaa Korko (A)	732 242,74	732 242,74	732 242,74	732 242,74
Aktia Varainhoitosalkku 50 X (kasvu)	557 719,18	557 719,18	557 719,18	557 719,18
Aktia Varovainen Omistaja (A)	2 819 205,45	2 819 205,45	2 819 205,45	2 819 205,45
Aktia Wealth Allocation 50 (B)	5 473 510,36	5 473 510,36	5 473 510,36	5 473 510,36
Alexandria Corporate Bond Fund	528 851,94	528 851,94	528 851,94	528 851,94
Danske Institutional Liquidity Fund	1 990 648,64	1 990 648,64	1 990 648,64	1 990 648,64
EAB PÄÄOMARAHASTOT I KY	737 210,49	737 210,49	737 210,49	737 210,49
EAB Value Added Fund III SR II Ky	4 395 011,65	4 395 011,65	4 395 011,65	4 395 011,65
EAB Value Added Fund III SR III Ky	834 286,00	834 286,00	834 286,00	834 286,00
EAB Value Added Fund III SR IV Ky	583 712,00	583 712,00	583 712,00	583 712,00
Elite Alfred Berg Logistiikkakiinteistöt A	6 280 762,86	6 280 762,86	6 280 762,86	6 280 762,86



Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
Elite Alfred Berg Logistiikkakiinteistöt B	3 264 306,84	3 264 306,84	3 264 306,84	3 264 306,84
Elite Alfred Berg Logistiikkakiinteistöt C	912 199,05	912 199,05	912 199,05	912 199,05
Elite Aurinkotuotto I Ky	5 321 036,57	5 321 036,57	5 321 036,57	5 321 036,57
Elite Aurinkotuotto II Ky	2 425 225,50	2 425 225,50	2 425 225,50	2 425 225,50
Elite Finland Value Added Fund II Syöttörahasto II	12 151 304,18	12 151 304,18	12 151 304,18	12 151 304,18
Elite Älyenergia I Ky	1 696 498,42	1 696 498,42	1 696 498,42	1 696 498,42
eQ Asunnot (Erikoissijoitusrahasto)	841 500,00	841 500,00	841 500,00	841 500,00
eQ Asunnot II	1 660 000,00	1 660 000,00	1 660 000,00	1 660 000,00
eQ Liikekiinteistöt 1 T	5 175 060,40	5 175 060,40	5 175 060,40	5 175 060,40
eQ Mandaatti	1 536 629,00	1 536 629,00	1 536 629,00	1 536 629,00
eQ Yhteiskuntakiinteistöt T	12 491 687,67	12 491 687,67	12 491 687,67	12 491 687,67
Evli - Emerging Frontier Fund	1 881 645,62	1 881 645,62	1 881 645,62	1 881 645,62
Evli Kiinteistökehitys II Syöttörahasto IV Ky	4 001 063,39	4 001 063,39	4 001 063,39	4 001 063,39
Evli Corporate Bond B	2 263 934,63	2 263 934,63	2 263 934,63	2 263 934,63
Evli Emerging Markets Credit Class B	4 917 524,40	4 917 524,40	4 917 524,40	4 917 524,40
EVLI Equity Factor USA Fund	13 545 599,68	13 545 599,68	13 545 599,68	13 545 599,68
Evli Euro Government Bond B	7 192 488,13	7 192 488,13	7 192 488,13	7 192 488,13
Evli Euro Likvidi	16 792 936,23	16 792 936,23	16 792 936,23	16 792 936,23
Evli Europe B	10 471 075,50	10 471 075,50	10 471 075,50	10 471 075,50
Evli European High Yield	15 514 443,50	15 514 443,50	15 514 443,50	15 514 443,50
Evli European Investment Grade Class B	17 091 164,89	17 091 164,89	17 091 164,89	17 091 164,89
Evli Finland Select B	14 564 552,11	14 564 552,11	14 564 552,11	14 564 552,11
Evli Finnish Small Cap	17 150 219,24	17 150 219,24	17 150 219,24	17 150 219,24
Evli GEM	8 813 414,93	8 813 414,93	8 813 414,93	8 813 414,93
Evli Globaali Korko B	6 855 447,50	6 855 447,50	6 855 447,50	6 855 447,50
Evli Global B	11 442 071,24	11 442 071,24	11 442 071,24	11 442 071,24
Evli Green Corporate Bond Fund	3 920 164,67	3 920 164,67	3 920 164,67	3 920 164,67
EVLI IMPACT FOREST FUND	2 946 044,64	2 946 044,64	2 946 044,64	2 946 044,64
Evli Infrastructure Fund I Ky limited partnership	1 882 873,02	1 882 873,02	1 882 873,02	1 882 873,02
Evli Infrastructure Fund II limited partnership	537 500,00	537 500,00	537 500,00	537 500,00
Evli Japan B	12 361 468,57	12 361 468,57	12 361 468,57	12 361 468,57
Evli Kiinteistökehitys II Syöttörahasto III Ky	15 374 606,79	15 374 606,79	15 374 606,79	15 374 606,79
Evli Leveraged Loan Fund	2 411 877,99	2 411 877,99	2 411 877,99	2 411 877,99
Evli Nordic Corporate Bond Class B	19 912 223,86	19 912 223,86	19 912 223,86	19 912 223,86
Evli Nordic Dividend B	3 754 616,41	3 754 616,41	3 754 616,41	3 754 616,41
Evli North America B	6 425 058,74	6 425 058,74	6 425 058,74	6 425 058,74
Evli Optimaalivarainhoito B	14 509 640,18	14 509 640,18	14 509 640,18	14 509 640,18
Evli Osake B	15 988 954,10	15 988 954,10	15 988 954,10	15 988 954,10
Evli Osakefaktori B	1 317 427,75	1 317 427,75	1 317 427,75	1 317 427,75
Evli Private Debt Fund I limited partnership	1 199 596,50	1 199 596,50	1 199 596,50	1 199 596,50
Evli Private Equity II limited partnership	1 330 784,33	1 330 784,33	1 330 784,33	1 330 784,33
Evli Private Equity III limited partnership	524 754,78	524 754,78	524 754,78	524 754,78
Evli Renewable Energy Infrastructure Fund II	791 833,19	791 833,19	791 833,19	791 833,19
Evli Rental Yield Fund	2 405 903,67	2 405 903,67	2 405 903,67	2 405 903,67
Evli Rental Yield Fund non-UCITS	3 835 587,65	3 835 587,65	3 835 587,65	3 835 587,65
Evli Residential II limited partnership Ky	853 153,54	853 153,54	853 153,54	853 153,54
Evli Short Corporate Bond	12 895 056,49	12 895 056,49	12 895 056,49	12 895 056,49
Evli Sweden Equity Index	10 382 935,15	10 382 935,15	10 382 935,15	10 382 935,15

Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
Evli Swedish Small Cap B	1 604 981,69	1 604 981,69	1 604 981,69	1 604 981,69
Evli Uusiutuva Energia II SR II Ky	607 200,00	607 200,00	607 200,00	607 200,00
Evli Uusiutuva Energia II SR V Ky	2 467 641,00	2 467 641,00	2 467 641,00	2 467 641,00
Evli Uusiutuva Energia II SR VII	565 907,92	565 907,92	565 907,92	565 907,92
Evli Varainhoito 50 B	668 177,12	668 177,12	668 177,12	668 177,12
Evli Vuokratuotto A	23 931 878,57	23 931 878,57	23 931 878,57	23 931 878,57
Evli Vuokratuotto D	4 695 001,43	4 695 001,43	4 695 001,43	4 695 001,43
Finlandia Asset Allocator 75	1 091 303,24	1 091 303,24	1 091 303,24	1 091 303,24
Finlandia Korkotuotto Sijoitusrahasto	949 792,19	949 792,19	949 792,19	949 792,19
Innovestor Kasvurahasto II Ky	992 779,43	992 779,43	992 779,43	992 779,43
Innovestor Life Science Fund Ky	1 132 112,51	1 132 112,51	1 132 112,51	1 132 112,51
Innovestor Technology Fund Ky	1 631 549,82	1 631 549,82	1 631 549,82	1 631 549,82
Korkia REI HNWI Feeder Ky	710 000,00	710 000,00	710 000,00	710 000,00
Korkia Uusiutuva Energia Holding Ky	2 485 364,00	2 485 364,00	2 485 364,00	2 485 364,00
Korkia Uusiutuva Energia Holding PB Ky	2 859 608,00	2 859 608,00	2 859 608,00	2 859 608,00
Nordea Eurooppalaiset Tähdet A	697 648,17	697 648,17	697 648,17	697 648,17
Nordea Global High Yield/Finland	2 281 785,01	2 281 785,01	2 281 785,01	2 281 785,01
Nordea Global Index Fund B kasvu	1 985 522,50	1 985 522,50	1 985 522,50	1 985 522,50
Nordea Kehittyvät Osakemarkkinat Kasvu	534 800,42	534 800,42	534 800,42	534 800,42
Nordea Lyhyt Korko B Kasvu	10 868 827,29	10 868 827,29	10 868 827,29	10 868 827,29
Nordea Maailma Fund	1 111 777,91	1 111 777,91	1 111 777,91	1 111 777,91
Nordea Nordic Small Cap K/100	1 115 524,71	1 115 524,71	1 115 524,71	1 115 524,71
Nordea North America	1 054 591,16	1 054 591,16	1 054 591,16	1 054 591,16
Nordea Savings 30 Fund	2 333 520,95	2 333 520,95	2 333 520,95	2 333 520,95
Nordea Savings 50	7 486 394,75	7 486 394,75	7 486 394,75	7 486 394,75
Nordea Savings 75	6 333 014,00	6 333 014,00	6 333 014,00	6 333 014,00
Nordea Savings Fixed Income Fund	518 102,07	518 102,07	518 102,07	518 102,07
Nordea Suomalaiset Tähdet	915 624,45	915 624,45	915 624,45	915 624,45
Nordea Vakaa Tuotto Kasvu A	1 452 074,11	1 452 074,11	1 452 074,11	1 452 074,11
Open Ocean Fund 2015 Ky	2 392 951,92	2 392 951,92	2 392 951,92	2 392 951,92
Project First Ky	1 320 940,00	1 320 940,00	1 320 940,00	1 320 940,00
Project Second Ky	3 370 875,28	3 370 875,28	3 370 875,28	3 370 875,28
Project Third KY	2 335 000,00	2 335 000,00	2 335 000,00	2 335 000,00
Proprius Partners DACH Value	1 275 361,68	1 275 361,68	1 275 361,68	1 275 361,68
PYN Elite A	1 222 766,57	1 222 766,57	1 222 766,57	1 222 766,57
S-Bank Asset Management 100 A	3 765 344,06	3 765 344,06	3 765 344,06	3 765 344,06
S-Bank Asset Management 30 A Growth	1 291 118,11	1 291 118,11	1 291 118,11	1 291 118,11
S-Bank Asset Management 50 A Growth	1 407 312,10	1 407 312,10	1 407 312,10	1 407 312,10
S-Bank Asset Management 70 A	624 417,97	624 417,97	624 417,97	624 417,97
S-Bank Brands Equity A	7 569 184,51	7 569 184,51	7 569 184,51	7 569 184,51
S-Bank Emerging Markets ESG Equity A	12 839 152,69	12 839 152,69	12 839 152,69	12 839 152,69
S-Bank Emerging Markets Yield A	7 295 171,42	7 295 171,42	7 295 171,42	7 295 171,42
S-Bank Euro Government Bond Yield A	13 264 330,40	13 264 330,40	13 264 330,40	13 264 330,40
S-Bank Europe Equity A	5 984 829,58	5 984 829,58	5 984 829,58	5 984 829,58
S-Bank Fenno Equity A	9 021 338,05	9 021 338,05	9 021 338,05	9 021 338,05
S-Bank Fixed-Income Asset Management A Growth	3 438 396,30	3 438 396,30	3 438 396,30	3 438 396,30
S-Bank Forest A	7 353 457,90	7 353 457,90	7 353 457,90	7 353 457,90

Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
S-Bank Forest C	9 027 253,83	9 027 253,83	9 027 253,83	9 027 253,83
S-Bank Fossil Free Europe ESG Equity Fund	1 624 317,64	1 624 317,64	1 624 317,64	1 624 317,64
S-Bank Frontier Markets Equity A	576 891,42	576 891,42	576 891,42	576 891,42
S-Bank Global Private Assets B	8 762 483,02	8 762 483,02	8 762 483,02	8 762 483,02
S-Bank Global Private Assets C	2 576 994,69	2 576 994,69	2 576 994,69	2 576 994,69
S-Bank Green Corporate Bond ESG Yield A	9 917 706,14	9 917 706,14	9 917 706,14	9 917 706,14
S-Bank High Yield Europe ESG Yield A	5 597 824,70	5 597 824,70	5 597 824,70	5 597 824,70
S-Bank Housing A	14 778 401,50	14 778 401,50	14 778 401,50	14 778 401,50
S-Bank Passive Europe ESG Equity A	4 943 311,53	4 943 311,53	4 943 311,53	4 943 311,53
S-Bank Passive USA ESG Equity A	18 951 229,75	18 951 229,75	18 951 229,75	18 951 229,75
S-Bank Short-Term Bond A	10 761 440,71	10 761 440,71	10 761 440,71	10 761 440,71
S-Bank USA Equity A	15 272 173,72	15 272 173,72	15 272 173,72	15 272 173,72
Seligson & Co Asia Index Fund A	1 085 408,01	1 085 408,01	1 085 408,01	1 085 408,01
Seligson & Co Eurooppa-indeksirahasto A	4 744 700,30	4 744 700,30	4 744 700,30	4 744 700,30
Seligson & Co Global Pharma A	1 004 150,87	1 004 150,87	1 004 150,87	1 004 150,87
Seligson & Co Global Top 25 Brands A	9 253 878,87	9 253 878,87	9 253 878,87	9 253 878,87
Seligson & Co OMX Helsinki 25-indeksiosuus ETF	2 717 721,93	2 717 721,93	2 717 721,93	2 717 721,93
Seligson & Co Pohjois-Amerikka-indeksirahasto A	9 897 657,65	9 897 657,65	9 897 657,65	9 897 657,65
Seligson & Co Suomi-indeksirahasto A	3 912 290,99	3 912 290,99	3 912 290,99	3 912 290,99
Sijoitusrahasto Aktia Eurooppa	641 348,49	641 348,49	641 348,49	641 348,49
Sijoitusrahasto Aktia Global	1 863 491,25	1 863 491,25	1 863 491,25	1 863 491,25
Sijoitusrahasto Alexandria Tasapainoinen	798 861,94	798 861,94	798 861,94	798 861,94
Sijoitusrahasto Evli Impact Equity	1 393 084,23	1 393 084,23	1 393 084,23	1 393 084,23
Sijoitusrahasto Evli USA Kasvu	9 935 931,46	9 935 931,46	9 935 931,46	9 935 931,46
Sijoitusrahasto Titanium Kasvuosinko ESG	1 873 323,49	1 873 323,49	1 873 323,49	1 873 323,49
S-Pankki Asunto C	9 127 883,41	9 127 883,41	9 127 883,41	9 127 883,41
S-Pankki Toimitila A	32 160 520,75	32 160 520,75	32 160 520,75	32 160 520,75
S-Pankki Toimitila B	7 786 912,25	7 786 912,25	7 786 912,25	7 786 912,25
S-Pankki Tontti A	583 557,39	583 557,39	583 557,39	583 557,39
S-Pankki Tontti B	13 034 439,12	13 034 439,12	13 034 439,12	13 034 439,12
Säästöpankki Eurooppa B (Kasvu)	2 209 430,82	2 209 430,82	2 209 430,82	2 209 430,82
Säästöpankki Itämeri B (Kasvu)	1 834 204,14	1 834 204,14	1 834 204,14	1 834 204,14
Säästöpankki Kotimaa B (Kasvu)	2 980 683,23	2 980 683,23	2 980 683,23	2 980 683,23
Säästöpankki Ryhti B (Kasvu)	1 270 364,62	1 270 364,62	1 270 364,62	1 270 364,62
Taaleri Afrikka Rahasto I KY	4 239 211,65	4 239 211,65	4 239 211,65	4 239 211,65
Taaleri Tonttirahasto Ky I B	2 535 994,80	2 535 994,80	2 535 994,80	2 535 994,80
Taaleri Tonttirahasto Ky II B 16.09.2015	577 821,60	577 821,60	577 821,60	577 821,60
Taaleri Tonttirahasto Ky III A 16.12.2015	642 024,00	642 024,00	642 024,00	642 024,00
Taaleri Tonttirahasto Ky III B 16.12.2015	513 619,20	513 619,20	513 619,20	513 619,20
Taaleri Tuulitehdas II Ky	4 435 143,30	4 435 143,30	4 435 143,30	4 435 143,30
Titanium Baltia Kiinteistö Erikoissijoitusrahasto	1 440 139,93	1 440 139,93	1 440 139,93	1 440 139,93
Titanium Hoivakiinteistö Erikoissijoitusrahasto	7 706 690,57	7 706 690,57	7 706 690,57	7 706 690,57
UB American Equity	2 322 750,53	2 322 750,53	2 322 750,53	2 322 750,53
UB Finnish Properties AIF	840 246,60	840 246,60	840 246,60	840 246,60
UB Fixed Income Plus Fund	659 130,10	659 130,10	659 130,10	659 130,10
UB Global REIT Fund	537 955,19	537 955,19	537 955,19	537 955,19
UB HIGH YIELD	2 625 391,37	2 625 391,37	2 625 391,37	2 625 391,37
UB HR Suomi Fund	509 484,83	509 484,83	509 484,83	509 484,83

Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
UB Infra Fund	512 884,61	512 884,61	512 884,61	512 884,61
UB Lyhyt Korko	2 002 961,53	2 002 961,53	2 002 961,53	2 002 961,53
UB Nordic Proberly A-Sarja	4 381 337,38	4 381 337,38	4 381 337,38	4 381 337,38
UB Nordic Property AIF	1 592 219,38	1 592 219,38	1 592 219,38	1 592 219,38
UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt I	3 568 715,96	3 568 715,96	3 568 715,96	3 568 715,96
UB Pohjoismaiset Liikekiinteistöt R	757 676,61	757 676,61	757 676,61	757 676,61
UB Smart	2 559 727,69	2 559 727,69	2 559 727,69	2 559 727,69
UB Thales Argo A Erikoissijoitusrahasto	523 448,16	523 448,16	523 448,16	523 448,16
UB Timberland Fund AIF	5 131 749,28	5 131 749,28	5 131 749,28	5 131 749,28
UB Uusiutuva Energia I Kasvu	1 160 138,57	1 160 138,57	1 160 138,57	1 160 138,57
UCITS Fund Aktia Wealth Allocation 75	2 344 855,62	2 344 855,62	2 344 855,62	2 344 855,62
WIP Technology Fund Aif	746 558,40	746 558,40	746 558,40	746 558,40
Muut	26 293 697,12	26 293 697,12	26 293 697,12	26 293 697,12
Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset yhteensä	979 689 621,78	979 689 621,78	979 689 621,78	979 689 621,78

## Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset

Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni	Käypä arvo 31.12.2023, konserni
<b>Irlanti</b>				
Amundi S&P 500 Esg Ucits Etf	1 004 280,69	1 004 280,69	1 004 280,69	1 004 280,69
db x-trackers MSCI World Health Care Index UCITS E	3 372 783,48	3 372 783,48	3 372 783,48	3 372 783,48
db x-trackers S&P 500 Equal Weight UCITS ETF DR -	2 334 110,58	2 334 110,58	2 334 110,58	2 334 110,58
Fidelity MSCI Japan Index Fund	2 016 257,92	2 016 257,92	2 016 257,92	2 016 257,92
First Trust Cloud Computing UCITS ETF	973 635,56	973 635,56	973 635,56	973 635,56
iShares Core Euro Government Bond UCITS ETF	5 947 087,19	5 947 087,19	5 947 087,19	5 947 087,19
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	2 068 881,22	2 068 881,22	2 068 881,22	2 068 881,22
iShares Core MSCI Japan IMI UCITS ETF	1 262 525,71	1 262 525,72	1 262 525,71	1 262 525,72
Ishares Core S&P 500 UCITS ETF	15 022 807,45	15 022 807,45	15 022 807,45	15 022 807,45
iShares Edge MSCI Europe Quality Factor UCITS ETF	2 254 531,80	2 254 531,80	2 254 531,80	2 254 531,80
iShares J.P. Morgan USD EM Bond UCITS ETF	596 336,42	596 336,42	596 336,42	596 336,42
iShares MSCI EM ESG Enhanced UCITS ETF	1 615 525,46	1 615 525,46	1 615 525,46	1 615 525,46
iShares MSCI EMU Mid Cap UCITS ETF	574 380,00	574 380,00	574 380,00	574 380,00
iShares MSCI Europe ESG Enhanced UCITS ETF	1 502 462,13	1 502 462,13	1 502 462,13	1 502 462,13
iShares MSCI USA ESG Enhanced UCITS ETF	4 813 883,39	4 813 883,39	4 813 883,39	4 813 883,39
iShares MSCI USA Small Cap UCITS ETF	946 370,45	946 370,45	946 370,45	946 370,45
SPDR MSCI EM Asia ETF	550 039,30	550 039,30	550 039,30	550 039,30
Tabula EUR HY Bond Paris-Aligned Climate UCITS ETF	1 004 977,14	1 004 977,14	1 004 977,14	1 004 977,14
Vanguard FTSE North America UCITS ETF	567 015,90	567 015,90	567 015,90	567 015,90
Xtrackers ESG MSCI Japan UCITS ETF	4 730 840,94	4 730 840,94	4 730 840,94	4 730 840,94
<b>Luxemburg</b>				
Accendo Capital	543 552,17	543 552,17	543 552,17	543 552,17
Amundi ETF Nasdaq-100 UCITS ETF	2 268 315,00	2 268 315,00	2 268 315,00	2 268 315,00
Amundi Index Euro Agg Corporate Sri - Ucits Etf Dr	936 722,01	936 722,01	936 722,01	936 722,01
Amundi Index MSCI Japan SRI PAB ETF	626 578,20	626 578,20	626 578,20	626 578,20
BNP ASIA EX-JAPAN EQ-CC EUR	1 054 194,55	1 054 194,55	1 054 194,55	1 054 194,55
BNP CHINA EQUITY-C-E	1 018 783,58	1 018 783,58	1 018 783,58	1 018 783,58
BNP EQT US GROWTH-CLACC EUR	3 040 161,01	3 040 161,01	3 040 161,01	3 040 161,01
BNP INDIA EQUITY-CCAPEUR	1 220 355,46	1 220 355,46	1 220 355,46	1 220 355,46
BNP Paribas Funds Climate Impact	1 338 324,23	1 338 324,23	1 338 324,23	1 338 324,23
BNP Paribas Funds US Value Multi-Factor Equity	20 236 874,36	20 236 874,36	20 236 874,36	20 236 874,36
BNP Paribas Funds-Sustainable Europe Value	11 346 524,97	11 346 524,97	11 346 524,97	11 346 524,97
Carnegie WorldWide (Kasvu)	3 204 655,65	3 204 655,65	3 204 655,65	3 204 655,65
Carnegie Worldwide Emerging Mark.Eq EUR	875 482,24	875 482,24	875 482,24	875 482,24
Carnegie Worldwide Healthcare Select	3 534 863,23	3 534 863,23	3 534 863,23	3 534 863,23
db x-trackers MSCI EUR SM CP ETF	2 953 075,30	2 953 075,30	2 953 075,30	2 953 075,30
Eleva UCITS Fund - Eleva European Selection Fund	1 985 555,61	1 985 555,61	1 985 555,61	1 985 555,61
Emerging Markets Debt Opportunities Fund	2 400 226,94	2 400 226,94	2 400 226,94	2 400 226,94

<b>Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset</b>	<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023, emoyhtiö</b>	<b>Käypä arvo 31.12.2023, emoyhtiö</b>	<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023, konserni</b>	<b>Käypä arvo 31.12.2023, konserni</b>
Fidelity Funds - Euro Bond Fund	776 358,26	776 358,26	776 358,26	776 358,26
Fidelity Funds - Sustainable Strategic Bond Fund	1 048 668,10	1 048 668,10	1 048 668,10	1 048 668,10
Lyxor Core STOXX Europe 600 DR	2 176 043,40	2 176 043,40	2 176 043,40	2 176 043,40
Lyxor MSCI Europe ESG Leaders DR UCITS ETF	671 392,32	671 392,32	671 392,32	671 392,32
Nordea 1 SICAV - Climate and Environment Equity Fu	2 295 383,06	2 295 383,06	2 295 383,06	2 295 383,06
NORDEA 1 SICAV - Global Stable Equity Fund - Euro	928 041,55	928 041,55	928 041,55	928 041,55
Pareto SICAV - Pareto Nordic Corporate Bond	606 813,76	606 813,76	606 813,76	606 813,76
Parvest - Aqua	1 649 523,10	1 649 523,10	1 649 523,10	1 649 523,10
Parvest Bond Euro Government	6 325 839,09	6 325 839,09	6 325 839,09	6 325 839,09
Parvest Equity Energy World Classic Cap (EUR)	1 149 472,77	1 149 472,77	1 149 472,77	1 149 472,77
Schroder International Selection Fund - Global Eme	842 922,38	842 922,38	842 922,38	842 922,38
Threadneedle Lux - American Fund	3 486 048,46	3 486 048,46	3 486 048,46	3 486 048,46
Titanium Asunto Erikoissijoitusrahasto	1 355 956,75	1 355 956,75	1 355 956,75	1 355 956,75
<b>Norja</b>				
ODIN Norden C EUR	664 945,96	664 945,96	664 945,96	664 945,96
ODIN Global C (EUR)	641 403,48	641 403,48	641 403,48	641 403,48
<b>Ranska</b>				
Amundi ETF Stoxx Europe 50 UCITS ETF	1 288 654,16	1 288 654,16	1 288 654,16	1 288 654,16
Amundi Etf Govies 0-6 Months Euro Investment Grade	852 978,20	852 978,20	852 978,20	852 978,20
<b>Yhdysvallat</b>				
SPDR Trust Series I MidCap 400 USD	679 108,62	679 108,62	679 108,62	679 108,62
<b>Muut</b>	<b>28 341 673,14</b>	<b>28 341 673,15</b>	<b>28 341 673,14</b>	<b>28 341 673,15</b>
<b>Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset yhteensä</b>	<b>167 524 203,80</b>	<b>167 524 203,82</b>	<b>167 524 203,80</b>	<b>167 524 203,82</b>

# Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

Emoyhtiö

	Aineettomat oikeudet ja muut pitkä- vaikutteiset menot	Liikearvo	Ennakkomaksut	Kalusto	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.2023</b>	9 592 919,17	2 406 630,00	756 863,32	269 574,50	13 025 986,99
Edellisenä vuonna loppuun poistetut					0,00
Lisäykset	2 657 700,77		252 995,69		2 910 696,46
Vähennykset			-756 863,32	-190 096,75	-946 960,07
<b>Hankintameno 31.12.2023</b>	12 250 619,94	2 406 630,00	252 995,69	79 477,75	14 989 723,38
<b>Kertyneet poistot 1.1.2023</b>	-4 861 330,36	-1 925 304,00		-160 444,66	-6 947 079,02
Edellisenä vuonna loppuun poistetut					0,00
Vähennysten ja siirtojen kerty- neet poistot				95 893,51	95 893,51
Tilikauden poistot	-1 139 020,39	-240 663,00		-14 926,60	-1 394 609,99
<b>Kertyneet poistot 31.12.2023</b>	-6 000 350,75	-2 165 967,00		-79 477,75	-8 245 795,50
<b>Arvonalentumiset 1.1.2023</b>	-1 159 898,74				-1 159 898,74
Tilikauden arvonalentumiset					
<b>Arvonalentumiset 31.12.2023</b>	-1 159 898,74				-1 159 898,74
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2023</b>	5 090 370,45	240 663,00	252 995,69	0,00	5 584 029,14

Konsernin tiedot ovat yhteneväiset emoyhtiön kanssa.

## Oma pääoma

	Emoyhtiö 2023	Konserni 2023
<b>Sidottu</b>		
Osakepääoma 1.1. / 31.12.	27 751 007,87	27 751 007,87
Ylikurssirahasto 1.1. / 31.12.	10 723 286,95	10 723 286,95
<b>Sidottu oma pääoma yhteensä</b>	<b>38 474 294,82</b>	<b>38 474 294,82</b>
<b>Vapaa</b>		
Hallituksen käyttövarat 1.1. / 31.12.	8 409,40	8 409,40
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	127 740 424,40	114 236 611,15
Edellisen tilikauden voitto	6 221 069,44	9 868 283,89
Osingonjako	-20 000 000,00	-20 000 000,00
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	113 961 493,84	104 104 895,04
Tilikauden voitto	19 424 357,04	18 694 022,60
<b>Vapaa oma pääoma yhteensä</b>	<b>133 394 260,28</b>	<b>122 807 327,04</b>
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>171 868 555,10</b>	<b>161 281 621,86</b>

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023

	Emoyhtiö 2023
Tilikauden voitto	19 424 357,04
Hallituksen käyttövarat	8 409,40
Edellisten tilikausien voitto	113 961 493,84
Voitonjakokelpoiset varat	133 394 260,28

## Velat ja vakavaraisuus

### Velat

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022
<b>Muut velat</b>		
Saman konsernin yrityksille	650 694,30	459 197,47

### Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutusmaksuvastuu	1 694 385 668,51	1 495 224 943,33	1 694 385 668,51	1 495 224 943,33
Korvausvastuu	60 629 911,64	44 373 556,79	60 629 911,64	44 373 556,79
<b>Yhteensä</b>	<b>1 755 015 580,15</b>	<b>1 539 598 500,12</b>	<b>1 755 015 580,15</b>	<b>1 539 598 500,12</b>



## Laskennalliset verovelat

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Konserniaktiivan kohdistaminen			1 408 324,71	1 540 340,24
Konsernin poistoerosta aiheutuva laskennallinen verovelka			0,00	9 158,88
Johdannaisten jaksottamisesta johtuva ero	9 760 535,00		10 069 876,79	330 156,84
<b>Laskennalliset verovelat yhteensä</b>	<b>9 760 535,00</b>		<b>11 478 201,50</b>	<b>1 879 655,96</b>

## Vakuudet ja vastuusitoumukset

### Omasta puolesta annetut

#### Johdannaissopimuksista johtuva vastuu

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Ei-suojaavat</b>				
Osakejohdannaiset				
Optiosopimukset				
Ostetut myyntioptiot				
Kohde-etuuden arvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypä arvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Myydyt myyntioptiot				
Kohde-etuuden arvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypä arvo	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>Suojaavat</b>				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Avoimet				
Kohde-etuuden arvo	341 772 357,72	505 880 000,00	341 772 357,72	505 880 000,00
Käypä arvo	2 148 685,82	-66 019 142,58	2 148 685,82	-66 019 142,58
<b>Ei-Suojaavat</b>				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Avoimet				
Kohde-etuuden arvo	850 000,00	31 300 000,00	850 000,00	31 300 000,00
Käypä arvo	12 441,57	2 096 748,56	12 441,57	2 096 748,56

Suljettujen ja erääntyneiden ei-suojaavien johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

Suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoitunut tulos jaksotetaan tulokseen johdannaissopimuksen alkuperäiselle juoksuajalle. Suljettujen ja erääntyneiden korkojohdannaisten tuloksesta tilikaudelle on jaksotettu tuottoa 551 762,23 euroa ja tappiota 961 274,97 euroa. Taseessa, tulevana vuosina kuluksi jaksotettavia suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoituneita tuloksia, on yhteensä 50 349 567,74€.

Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiiviset arvostuserot käsitellään kirjanpidossa tulosvaikutteisesti.

## Saadut johdannaiskaupan vakuudet

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Danske Bank A/S	0,00	0,00	0,00	0,00
Nordea Bank Abp	0,00	0,00	0,00	0,00

## Maksetut johdannaiskaupan vakuudet

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Danske Bank A/S	8 101 604,09	6 711 462,13	8 101 604,09	6 711 462,13
Nordea Bank Abp	0,00	54 560 000,00	0,00	54 560 000,00

## Vakuudet ja vastuut

	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
<b>Vuokravastuut</b>			1 691 067,00	1 776 829,68
<b>Arvonlisäverovastuut</b>				
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen yhtiö on muiden Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian verovelvollisuusryhmän jäsenten kanssa yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävistä arvonlisäveroista.				
Omasta puolesta	-40 062,12	18 937,46	-40 062,12	18 937,46
Muiden yritysten puolesta	782 599,44	598 580,08	782 599,44	598 580,08
Kiinteistöinvestointien AVL:n 120§:n mukainen tarkistusvastuu			185 791,26	45 112,87
<b>Sijoitussitoumukset</b>				
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	4 544 634,73	4 699 411,73	4 544 634,73	4 699 411,73
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	18 831 308,12	19 888 845,18	18 831 308,12	19 888 845,18
<b>Omien velkojen vakuudeksi</b>				
Kiinteistökiinnitykset				
<b>Vuokranmaksun vakuudet</b>				
Kiinteistökiinnitykset			155 405,00	155 405,00

## Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiöllä ei ole rahalainoja lähipiirille. Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

## Konsernia koskevat liitetiedot

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian emoyhtiö on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, kotipaikka Helsinki. Fennian konsernitilinpäätöksestä on saatavissa jäljennös emoyhtiön pääkonttorista, Kyllikinportti 1, Helsinki.

# Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 25. päivänä maaliskuuta 2024

**Alexander Schoschkoff**  
hallituksen puheenjohtaja

**Pasi Laaksonen**

**Sanna Elg**

**Michaela Motzkin-Niemi**

**Harri Pärssinen**

**Johanna Ahvenainen**  
toimitusjohtaja

## Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 25. päivänä maaliskuuta 2024

KPMG OY AB

**Mikko Haavisto**  
KHT

# Tilintarkastuskertomus Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian yhtiökokoukselle

## Tilinpäätöksen tilintarkastus

### Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian (y-tunnus 1496059-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

### Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa Tilintarkastajan palkkiot.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

### Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

## **Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit**

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

## **Sijoitusomaisuuden arvostus**

### **Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit**

Konsernin sijoitusomaisuus sisältäen sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset muodostavat taseen varoista merkittävimmän erän.

Sijoitukset arvostetaan pääsääntöisesti hankintamenoon tai kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn arvoon tai edellä mainittuja alempaan käypään arvoon. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään lisäksi sijoitusten käyvät arvot ja sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai käypien arvojen yleisten periaatteiden mukaisesti määritettyihin arvioihin. Niiden omaisuserien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista, käyvän arvon määrittämiseen voi liittyä harkinnanvaraisuutta. Tällaisia sijoituksia ovat esimerkiksi noteeraamattomat pääoma- ja kiinteistö-sijoitukset.

### **Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta**

Olemme arvioineet sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden, johdannaisten ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja.

Olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

## Vastuuvelan laskenta

### Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutus-tekniinen vastuuvelka, on emoyhtiön ja konsernin taseen vastattavien merkittävä erä.

Yhtiön omalla riskillä on takuukorkoisia eläke- ja säästöhenkivakuutuksia, joille on luvattu laskuperustekorko. Luvattuun laskuperustekorkoon liittyy sijoitustuottojen riski, jota osaksi hallitaan vastuuvelkaan sisältyvällä korkotäydennysvarauksella. Vastuuvelkaa laskettaessa käytettävä korko on valittava turvaavasti.

Vastuuvelan tasearvon merkittävyyden ja sen laskentaan liittyvien johdon harkintaa sisältävien oletusten ja monimutkaisten vakuutusmatemaattisten laskentamallien johdosta vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyyden riski.

### Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

Olemme arvioineet vakuutustekniisen vastuuvelan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaatikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta ja laskennan oikeellisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

## Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätöiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

## Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta

informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

## Muut raportointivelvoitteet

### Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana tilikaudesta 2007 alkaen yhtäjaksoisesti 17 vuotta.

### Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsinki 25. maaliskuuta 2024

KPMG OY AB

**Mikko Haavisto**  
KHT



# Hallinto

## Hallitus

### Puheenjohtaja

**Alexander Schoschkoff**  
johtaja, asiakkuudet  
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

### Varapuheenjohtaja

**Pasi Laaksonen**  
johtaja, vakuutuspalvelut  
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

### Jäsenet

**Sanna Elg**  
johtaja, vahinkopalvelut  
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

### Hallituksen sihteeri

**Veera Ilmonen**  
lakiasianpäällikkö, yhtiön lakiasiat  
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

**Michaela Motzkin-Niemi**  
Sijoituspäällikkö  
Kansaneläkelaitos

**Harri Pärssinen**  
hallitusammattilainen

## Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab

**Mikko Haavisto**  
KHT

## Henkivakuutusliiketoiminnan johtoryhmä

**Johanna Ahvenainen**  
toimitusjohtaja  
Henki-Fennia

**Antti Romppainen**  
johtaja, tuotteet  
Henki-Fennia

**Anssi Puranen**  
aktuaarijohtaja, vastuullinen matemaatikko  
Henki-Fennia

**Mikko Kokko**  
vakuutuspalvelut  
Fennia

**Ari Koskinen**  
kehitys  
Fennia

**Kari Wilén**  
asiakkuudet  
Fennia

## Lääkärit

**Lauri Keso**  
lääketieteen ja kirurgian tohtori  
sisätautien ja reumatologian erikoislääkäri  
vakuutuslääketieteen erityispätevyys